

JULY 1998

SOLIA

THE HERALD
JACKSON, MI

VOL. LXIII, No. 7

RECEIVED

JUL 16 1998

LIBRARY-P.A.O.I.

60th Anniversary of the Dedication of Vatra Romaneasca

+ His Grace,
Bishop POLICARP

His Grace,
Bishop NATHANIEL

+ His Eminence,
Archbishop VALERIAN

SOLIA

THE
HERALD

**BUSINESS MANAGER /
ROMANIAN EDITOR:**
Dinu Cruga

**ENGLISH EDITOR /
SECRETARY:**
Rev. Dn. David Oancea

CHAIRMAN:

Rt. Rev. Bishop
Nathaniel Popp

STAFF:

Mark Chestnut
Florence Sirb

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039) is published monthly for \$12.00 per year: United States, \$14.00 per year: Canada, and \$16.00 per year in other countries by The Romanian Orthodox Episcopate of America, 2522 Grey Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Periodicals postage paid at Jackson, Michigan, and additional offices. Phone: (517) 522-3656, Fax: (517) 522-5907. E-mail: roeasolia@aol.com. Internet: <http://www.roea.org>.

POSTMASTER: Send address changes to: SOLIA — THE HERALD, P.O. Box 185, Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

THE VISIT OF HIS GRACE CASIAN, BISHOP OF SOUTH DANUBE DIOCESE

Some three years ago, on the occasion of a visit to Romania to see and know the ancestral home of his forefathers and of those whom he pastors in North America, His Grace, Bishop NATHANIEL, was met with brotherly love and hospitality by numerous hierarchs who went beyond any artificial limits of protocol and opened to our hierarchy the depths of their hearts, something rare in our days.

One of these hierarchs was His Grace, CASIAN, Bishop of the Diocese of South Danube. We understand that such demonstrations of spiritual hospitality are difficult for those whose way of life is an obsession to be suspicious, and who saw and continue to perceive in that visit and conversations of H.G. NATHANIEL with the hierarchy of the Church of Romania a threat to throw our Episcopate into the arms of the Patriarchate of Bucharest. But how can one convince those obsessed with this suspicion that they are foolish?

His Grace, NATHANIEL, wanting to return that hospitality with the same, invited H. G. CASIAN, who had mentioned that he would like to see and know something about the United States, to visit us. He listed future events of our Episcopate from now through the autumn, asking him to choose a time which would be best suited to his episcopal availability. Bishop CASIAN decided that the Month of July would be the time when he could most easily be absent from his diocesan obligations. Together with him will be Rev. Fr. Meluta Lupu, Administrative Councilor to the Diocese.

H. G. Bishop CASIAN was born March 18, 1955 in the village of Lopatari, County of Buzau, to a pious family, Vasile and Rada Craciun. Raised in the fear of

God, he was educated in the Christian faith in his family and, in particular, by his grandparents who gave him his first solid "food" of the faith. Due to their guidance, before he could read or write, he was taught and recited the "Lord's Prayer" and the "Creed" in the parish church.

Having followed elementary school courses in his village, he then went to the theological Seminary, "Kesarie Episcopul" in Buzau between 1970-1975. From 1976-80 he was a student at the Theological Institute in Bucharest, from which he was graduated with the thesis for a theological degree, "The Church - the Place of Worship in the Principle Writings of the Church and the Fathers," under the tutelage of Professor Father Ene Braniste.

Between 1980-81, he was a professor at the Theological Seminary in Buzau. On December 20, 1980, he was tonsured into the monastic life at "Ciolanu" Monastery. From 1981-84, through competition, he won from the French Government a scholarship to study for a doctorate at the University of Humanities at Strasbourg. He received his doctorate in theology from the University of Strasbourg with the thesis: "Icons and Exterior Frescoes of the Moldavian Monasteries - a Search to Find a Relationship Between them."

From 1984-85, returning from his studies, he again was given the position as Professor at the Seminary in Buzau. He was assistant Spiritual Father at the Theological Institute in Sibiu from 1985-88 and from 1988-90, he was University Assistant at the Theological Institute in Bucharest.

He was ordained Hierodeacon on December 21, 1980 in the Cathedral of Sibiu and Hieromonk on November 10, 1985 in the same church. He was elevated to be Protosinghel and Archimandrite at the "Sambata" Monastery, Sibiu. From 1988-90, he was entrusted with the care of the "Antim" Monastery in Bucharest.

He was called to be Vicar-Bishop to His Eminence, Dr. ANTIM (Nica), Diocese of South Danube. On February 18, 1990, he was consecrated hierarchy with the title of "Galatean" in the Church of St. Nicholas in Galati. After the demise of H.E. ANTIM, he was elected to the throne of the Episcopate of South Danube

on July 12, 1994.

His Grace, CASIAN is one of the "generation of young hierarchs." The majority of these hierarchs, in addition to their "youth" have another point in common: "spirituality." Raised and nourished in the spirit of one of the most profound theologians of our times, Father Dumitru Staniloae, their vision of man, history and nationality is much different from that of many of the older professors and hierarchs. We must also add that many of them also knew and were under the tutelage of "the Saint of Antim," Fr. Archimandrite, Sofian Boghiu, by which we can also assume that something of his experiences were impressed into the conscience and thought of these "young hierarchs."

In addition to youthfulness and spirituality, there is something further they hold in common: all were "schooled" in Western Europe. By this, we do not mean that the universities of France, Germany or England are superior to those in Romania, but we want to say that the presence of these young theologians there gave them the opportunity to know something of the mentality, desires and thought of the Romanian Communities settled in parts of the world outside Romania.

We can say that they came to know something about these, although there is a great difference between speaking about an Orthodox church in France or Germany and to speak about a French Orthodox Church or German Orthodox Church in which the faithful, born of Greek, Russian or Romanian parents are more truly "French" or "German" than their parents.

Furthermore, none of these young hierarchs had yet come into contact with the phenomenon of American Orthodoxy. This does not mean that in this European context where they studied for a given number of years, they did not have an opportunity to experience some kind of church life other than that of the country from which they came.

In this matter, we have the example of H. E., SERAFIM, who, after his short visit in the United States did not hesitate to state that the Romanian Orthodox Church, together with the Greek, Russian, Antiochian and others, has the right to move toward an American Orthodox Patriarchate, by which we mean "American" in the sense that Orthodoxy is Orthodoxy in essence but is expressed and manifested by word and deed according to the nation.

Furthermore, in a spiritual conversation with H. E., SERAFIM, he suggested that it is probably time for our Episcopate to take the lead and to write a declaration or explanation to all the patriarchs, metropolitans, archbishops, and bishops in the Orthodox world, by which to explain, point by point, the coming together of all Orthodox jurisdictions into a single Autocephalous American Patriarchate. The "Time" for such an action cannot take place however, without the credibility that we can first see ourselves as "Orthodox" and then "Romanian" or ethnic (because we

SOLIA JULY 1998

His Grace, Bishop NATHANIEL speaking with His Grace, Bishop CASIAN (right) during a visit to Romania.

will not be saved as being "Romanian" but as "Orthodox"). To see ourselves united as a "people", we understand this to be a spiritual category/dimension and not a political one.

The visit of H. G., Bishop CASIAN, is opportune from all points of view. Having the possibility of being present at the working of the Congress of our Episcopate, speaking with the clergy and laity, he will realize that our spiritual dimensions are the same as those of Orthodox everywhere, even though the way of expressing this, the way of life, as well as the administration of the Church are not the same as those in Romania and elsewhere.

Perhaps His Grace will "witness" to the older generation of hierarchs in Romania that the children of the Romanians rooted in America are not Romanian Orthodox as were their parents who came from Europe, but are Orthodox Americans of Romanian origin.

Dinu Cruga

MISSION TO PURCHASE CHURCH

Thanks be to God for the news that **St. Andrew Mission, Pittsburgh, Pennsylvania**, is now in the process of purchasing their own church building. Founded in 1995 and served by Rev. Fr. Eugen Rosu, the mission has progressed rapidly in a short time. *Donations may be sent to: St. Andrew Mission, PO BOX 79059, PITTSBURGH PA 15216-0059.*

AUGUST ISSUE DEADLINE
July 10

PATRIARCH OF GEORGIA VISITS U.S.

Hierarchs welcoming Patriarch ILIA to St. Tikhon Seminary/Monastery. (Front, L-R): Bishop INNOCENT of Anchorage, Bishop JOB of Chicago, Archbishop DMITRI of Dallas, Archbishop PETER of New York, Metropolitan THEODOSIUS, Patriarch ILIA, Archbishop KYRILL of Pittsburgh, Archbishop HERMAN of Philadelphia, Bishop NATHANIEL of Detroit, Bishop SERAPHIM of Ottawa. (Back, L-R): Other visiting hierarchs from Georgia: Metropolitan CALISTRATE and Archbishop DANIEL.

The Catholicos-Patriarch of the Orthodox Church of the Republic of Georgia, His Holiness ILIA II, visited the U.S. from May 14-25. On the first full day of his visit, Patriarch ILIA traveled to St. Vartan Cathedral in New York where he met the Supreme Patriarch-Catholicos of All Armenians, His Holiness KAREKIN I, who was also visiting the U.S. At a festive luncheon which followed at the Waldorf Astoria Hotel, Metropolitan THEODOSIUS presented each Patriarch with the highest award given by the Orthodox Church in America, the Order of St. Innocent, Gold Class. Numerous religious leaders from the tri-state area attended the luncheon, including retired Greek Orthodox Archbishop IAKOVOS, Archbishop VICTORIN of the Romanian Church, Archbishop HERMAN of Philadelphia, Bishop NATHANIEL of Detroit, John Cardinal O'Connor, Roman Catholic Archbishop of New York, Archbishop BARSAMIAN of the Armenian Church, Archbishop Theodore McCarrick, Roman Catholic Archbishop of Newark, Dr. Joan Brown Campbell, General Secretary of the National Council of Churches, Rabbi Arthur Schneier of the Appeal of Conscience Foundation, Bishop Richard Grein of the Episcopal Church, and the Rev. Bruce Robbins of the United Methodist Church.

His Eminence, Metropolitan PHILIP of the Antiochian Archdiocese, and His Eminence, Archbishop SPYRIDON of the Greek Archdiocese, each received the Patriarch in their respective chanceries for a dinner-reception, with numerous Orthodox and Oriental hierarchs in attendance. Other New York receptions included the Appeal of Conscience Foundation, National Council of Churches, and a private luncheon hosted by the Secretary General of the United Nations.

On May 21, First Lady Hillary Clinton welcomed Patriarch ILIA to the White House where he spoke of religious life and the status of the Church in his country, and how the Orthodox Patriarchate in Georgia is striving to rebuild following the collapse of communism and the advent of democratic government. The Patriarch also met with Ambassador William Courtney of the National Security Council, Ambassador Stephen Sestanovich, Deputy Secretary of State Strobe Talbot, and Senators Paul Sarbanes and Sam Brownback.

The Patriarch presided over commencement exercises at St. Vladimir's Seminary, Crestwood, New York on May 16, and concluded his visit at St. Tikhon's Monastery/Seminary, South Canaan, Pennsylvania on May 23-25 where he presided over the Memorial Day Pilgrimage and commencement exercises. ❀

LETTERS

I was encouraged to express my personal opinions about our Orthodox churches here in America.

I think that too many of our people are ethnic-oriented in this country to a fault. Their heritage is more important to them than the fact that they are Orthodox Christians. For some reason, they like to boast about being Romanian, say, while downplaying that they are Orthodox. I am an Orthodox Christian, first, of Romanian heritage.

This kind of mentality on their part causes dissension and problems with those of us who are American-born, those of us who are converts to Orthodoxy, not to mention those of us of mixed marriages. How often have you heard, "I don't go to church often because I do not understand the language used there."

Cont. on page 11

50TH ANNUAL A.R.F.O.R.A. CONGRESS

Delegates to the 50th Annual ARFORA Congress

In the New Testament, two of the Evangelists, Matthew and Luke, record the parable of the mustard seed told by Jesus in answer to the question: "What is the kingdom of God like?" He said, "What shall I compare it with? It is like a mustard seed which a man took and threw into his garden. It grew and became a tree, and the birds of the air sheltered in its branches." (Lk. 13:18-19; Matt. 13:31-32).

ARFORA can be likened to a grain of mustard seed. Sixty years ago a group of women met with the idea that the ladies auxiliaries of the various parishes should unite in order to better serve the Episcopate. With faith, perseverance and love, the seed planted 60 years ago is now celebrating its 60th Anniversary and the anniversary of its 50th Congress.

The site of the 50th Annual Congress was St. Mary Church, Cleveland, Ohio. The weekend began with a reception at St. Mary's Social Hall on Thursday evening, May 28. Delegates greeted each other in an informal gathering and caught up on the events of the past year.

The Board met on Friday morning. A lenten luncheon followed, and ARFORA President, Dna. Psa. Mary Ellen Rosco, formally opened the Congress in the afternoon. Delegates were present from 20 parishes throughout the United States and Canada. For the second year, ARFORA has sponsored a delegate from a Mission Parish to attend the Congress so that the new parish communities can find out first hand about the work of ARFORA. This year's delegate was Natalia Astelian from Sts. Michael & Gabriel Mission, Sacramento, California.

After greetings by His Grace, Bishop NATHANIEL and the Spiritual Advisor, Fr. Traian Petrescu, the business sessions followed with reports of the officers. The Treasurer's report showed that most of the income of approximately \$27,000.00 was expended on "good works," which included: work on the

The International ARFORA Board with His Grace, Bishop NATHANIEL

ARFORA House, Vatra improvements, Missions, Retreats, Scholarships (including one for Seminar-ians), support of Monasteries and Vatra Camp cooks. Announcement was made of a new ARFORA cookbook with 329 recipes which is at the printer. Discussion was held on necessary refurbishing of the Bishop's Residence when the Episcopate offices move to the new building.

A revision in the ARFORA Constitution and By-laws was proposed and approved. The specific revision is in Article II, Section 4, concerning who may hold Associate Membership and what an associate member's rights and privileges are. The revision will be voted upon by the delegates to the Episcopate Church Congress in July. After an announcement of future sites for ARFORA Congresses, the formal sessions adjourned. Great Vespers and a Memorial Service followed.

On completion of the Friday meetings, a reception was offered in honor of the preotese present, namely Dne. Pse. Mary Ellen Rosco, Doina Petrescu, Louisa Todeasa, Mary Samoila, Elena Grama, Hildegard Grabowski and Mary Lynn Pac-Urar.

A Romanian cultural program was presented following the Lenten Supper. An explanation of the materials used to weave cloth for Romanian clothing, together with the old superstitions about how thread and said cloth was to be dyed, preceded a style show of costumes from 10 different regions of Romania modeled by the young people of the parish. Dances by the Sezatoare dancers, from the very young to the adults, were well received and added a festive feeling to the evening. The formal dinner and dance took place on Saturday evening with a delicious meal served, and dancing to the music of Vic Rogers.

His Grace, Bishop NATHANIEL celebrated the Hierarchal Liturgy on Sunday assisted by a number of Clergy, Subdeacons and Readers. Sermons were offered by Fr. Petrescu and the Bishop. Fr. Hategan thanked all the Clergy who so graciously assisted him during the weekend.

A brunch was served and farewells, wishes for a safe trip and "I'll see you at the Vatra," finished the 50th Anniversary Congress. ✱

PASCHA AT PROJECT MEXICO

(L-R): Greg & Margaret Yova, Fr. John & Ps. Betty Limbeson and Mary Danakis on Pascha Day in front of the iconostasis in the chapel at St. Innocent Orphanage.

Easter 1998 promised to be different. Since retiring there would be no more scheduling services, making arrangements, conducting services and being concerned with all the details of the Paschal celebration. I had only to concern myself with where to go to Church. Then came a call from Greg Yova, Director of Project Mexico, asking if I could serve Pascha at their orphanage, near Tijuana. This Orthodox institution, which is under the spiritual guidance of the Antiochian Metropolitan ANTONIO of Mexico City, was unable to obtain a priest for the Paschal services.

So on Holy Friday, Greg and Mary Danakas of the Project Mexico staff, were kind enough to pick up Ps. Betty and me to drive us down to Mexico, a two and a half hour trip through San Diego and Tijuana to the Orphanage. On arrival, we prepared for the Vespers of Holy Friday. The Orphanage has a lovely little chapel, a converted barn with beautiful icons which is dedicated to St. Innocent, the Evangelizer of America.

The services of Holy Friday were well attended. All the boys of the Orphanage were in attendance. There are 13 in all, of ages varying from 8 to 14 years. All services were sung in Spanish, the language of the people, except for the priest's parts. Leading the singing was Greg's wife, Margaret, and Jodi Ditthardt, both staff members, who are very proficient in Spanish. The evening service of Lamentations concluded with the procession around the courtyard adjacent to the Church. All the boys and members of the staff participated. It was a moving experience. At the Vesperal Liturgy of St. Basil on Holy Saturday morning, Ps. Betty was blessed. This familiar practice of our tradition was introduced to show the diversity yet unity of customs in the catholic Orthodox Church.

The Resurrection service took place Saturday night. According to Greg, all the boys and the staff and their families were in attendance. This was very impressive. Again the service was sung in Spanish. It was

interesting, because all the people were singing: "Lord have mercy" in Spanish ("Senor a piedad!"), "Christ is Risen" rang out as "Cristo ha Resucitado!" This was joyously done by several of the boys who truly enjoy singing with vigor and feeling. I've celebrated Pascha in many places, but this was unique, full of hope and joy. Following the Liturgy, a meal was served featuring a lamb roast done by Luis, and red eggs were blessed and given to all. The breaking of eggs and Easter gifts for the boys was immensely enjoyed by all.

The Americans on the staff of Project Mexico are all Orthodox Christians and include Nicholas & Merilynn Andruchow, in addition to those mentioned above. Of the boys and the Mexican staff members, only Alfredo, who served as altar boy, is Orthodox. Nevertheless, the boys are expected to attend certain church services, and during Holy Week there was full participation.. Other staff members include Michelle and Luis, Directors, and the Mexican staff: Agripina, Juan Jose, Eleodoro and Santa.

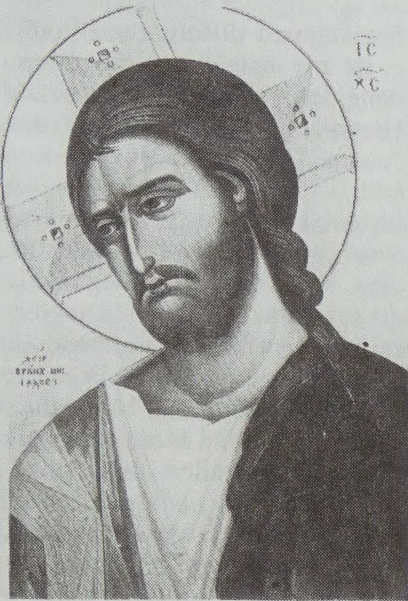
Project Mexico has been in existence for about a decade. Many Orthodox people have heard of and been part of their activity of charity. I did not know the full extent of their work until I visited. On five plus acres near Tijuana, on high ground overlooking the Pacific Ocean, Project Mexico established a site for carrying out its goal of providing help and hope to those who are poor. On this site, they have transformed barns and stables into churches, dining halls & kitchens, dormitories that are clean, bright, pleasant and well taken care of. Mobile homes and trailers have been brought in, providing quarters for the staff, and a guest house. The boys are taught hygiene, they have to go to school and are exposed to worship in the Orthodox church. When they are 18, they leave the Orphanage, so the purpose of the staff is to prepare them for life on their own, with an education, good habits, some form of trade or occupational skills and hopefully, Christ in their lives. The boys are expected to work while here. Project Mexico operates a pig farm on the premises, where the boys learn animal husbandry, keeping books, working computers and other things, skills which may be useful in later life. To make all this possible requires quite a commitment from those who have chosen this for their life's work. Most of us are aware of the house building done under the sponsorship of Project Mexico. There will be about 40 groups of volunteers who will pay their own way to go there at different times this summer to help build homes, very rudimentary but palatial to those in need. Most volunteers are from Orthodox churches all over the country and from every jurisdiction.

It was a most blessed Pascha, indeed. We were blessed to be a part of it. May God watch over and bless those who serve in Project Mexico and those who give their lives in service such as this. ✽

Fr. John M. Limbeson
Laguna Hills, California

"LORD, ARE YOU WEeping?"

When thinking of Christ, it may not occur to us that His compassion, His unutterable love, His righteous judgement may be accompanied by His weeping. It is an unusual notion to think of Christ as weeping, and it is also an unusual notion to think of oneself as being the subject of His tears. Awed and at the same time troubled, one might timidly inquire, "Lord, are you weeping for me?" In self-searching one may conclude: if I have not responded to Him with all my heart, yes, He may be weeping for me.

In beholding this icon of Christ, which is a detail from His appearance to Mary Magdalene in the garden after His Resurrection, one is struck by the sadness that is so apparent. If one has love for Christ, one is drawn into this sadness immediately. For a glorious moment His suffering is our suffering. In the intimacy of love exchanged, He may reveal to us the cause for an ever-present ache, a never-diminishing stream of tears, saying to us, in the words of St. John Chrysostom:

"I do not ask you to pay for what I give us, I give you a reward, and the reward is to want to benefit from all things that are Mine. What other gift could be better than this? I am the father," says Christ, "I am your brother, I am your bridegroom, I am your house, I am your food, I am your garment, I am your root, I am your foundation, I am all you want! That you might not lack of need anything, I will serve you, because I came not to be served but to serve. I am your friend and a part even of your body, and your head and brother and sister and mother! I am everything! I am poor for you, beggar for you, on the Cross for you, in the tomb for you, on high interceding for you, I descended, Savior from the Father I came. You are everything for me, brother and together heir and friend and member. What do you want more than this? Why do you turn your back on Him Who loves you? Why do you labor for worldly things?"

(From a manuscript found on Mt. Athos, translated from Romanian)

May we open ourselves to Christ's love and reject neither His love nor His commandments, so as not to grieve our beloved Lord.

Reprinted from "Life Transfigured," a journal of Orthodox Nuns, Vol. 30, #1, Pascha 1998, pp. 4-5.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

Anonymous.....	\$600.00
Charles & Virginia Banchiu, Southfield, MI	\$500.00
M/M John Regule, Hermitage, PA	\$100.00
George & Nancy Ittu, Cleveland, OH	\$50.00
M/M John Lascu, Regina, SK	\$50.00
Petru Lupsor, West Bloomfield, MI	\$50.00
M/M John Tipa, South Lyon, MI	\$50.00
V. Rev. Fr. & Ps. Constantin Tofan, Canton, OH	\$50.00
M/M John Pana, Regina, SK	\$35.00
Mitch Moraru, Dearborn Hts., MI	\$25.00
M/M George Oancea, Louisville, OH	\$25.00
Judith Smultea, Trinidad, CA	\$25.00
Virgil V. Stanciu, Rocky River, OH	\$25.00
Thrsia Pana, Regina, SK	\$30.00
Rev. Fr. Vasile Parau, Phoenix, AZ	\$20.00
M/M Victor Mangu, Van Nuys, CA	\$10.00

MEMORIAMS

M/M William Popescul, Las Vegas, NV	\$50.00
(IMO Luca & Veronica Francis)	

EPISCOPATE DUES

Descent of the Holy Spirit, Oregon City, OR ..	\$1,650.00
(1997-98)	
St. Constantine & Elena, Indianapolis, IN	\$181.30
(1998-99)	

EPISCOPATE SUNDAY

St. George, Toronto, ON	\$261.20
-------------------------------	----------

BISHOP'S TRAVEL FUND

St. George Ladies Auxiliary, Regina, SK	\$500.00
Canadian Deanery, Regina, SK	\$233.10
Descent of the Holy Spirit, Assiniboia, SK	\$199.80

POFTĂ BUNĂ COOKBOOK

Xth Edition

New Easy to Read Laser Printing

Great Gift for Showers, Weddings, Birthdays, etc.

ORDER

_____ copies of POFTĂ BUNĂ
@ \$10.00 each (U.S. funds only)

Total \$ _____

Make check payable to:

St. Mary's Society, c/o Marie Sandru
3097 W. 230TH ST.
NORTH OLMSTED, OH 44070

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

TALKING TO CHILDREN ABOUT DEATH

by Dr. Albert Rossi & Fr. John Schimchik

The morning my wife died I had to make a very difficult decision. The nurse said to me, "Your wife isn't going to live until noon. You must get your son out of here." I said, "Thank you for your opinion." I wondered to myself, should I take my son, Tim, age 11, away from the deathbed scene of his mother, or not. Tim had "camped out" with the rest of us in the Hospice Room of the hospital for the last two and a half days. His mother had been in and out of hospitals for the past year, slowly dying of bone cancer. Tim had been part of the entire process. Should I take the nurse's advice, and "protect" him, or should I allow him to bring his experience to a natural conclusion with the rest of us? Would it help him, or harm him? Tough question for a man in his own agony. But, this is the way it sometimes happens, when we seem least resourceful.

Most of us, at some point in our lives, will have to make some decisions about how to treat children concerning the death of a loved one, or a friend, or neighbor, or a pet. What guidelines can we use?

There Are No Magic Words

This article is an integration of Father John Schimchik's insights and a few of my experiences, all intertwined together as one article. We hope it comes out smoothly.

More important than the "right" words with the child is the right attitude. If we can be open to the child, then the child will help us know what he/she needs. Each child in the family is unique, and will have different needs of the moment. Our role is to try to assist the child express her/his feelings in his/her unique way. The first guideline is to be open and honest about how we feel. Crying, and being sad are quite appropriate at those times.

With my Tim, I decided to go one step at a time. I suggested that he and I take a walk outside. It was one of the most difficult four block walks I have ever taken. We walked around the hospital perimeter. After a few niceties, I said that I had something very important to tell him. I then said, quite simply and plainly, "Tim, the nurse said your mother is going to die this morning. I want to be the one to tell you so you know what's happening." I had promised each of my two children that I would not keep secrets from them about their mother's condition. Tim's reaction was stoic. I might as well have said, "The nurse said it is going to rain this morning." I knew then that Tim needed to be part of what was coming later in the morning. He had been part of all that preceded, and to have him go home now would have been terribly incomplete. With another child the same age I might

have chosen differently. I don't know.

At my wife's bed that morning was myself, my daughter, Beth age 16, my wife's mother, Father Tom Hopko our priest, and half dozen friends who had "camped out" at the Hospice Room with us this weekend. Father Tom led us in soft prayer as my wife breathed laboriously. After a while, she began to breath short, sweet "baby breaths." In a few moments she died. We were all holding hands. When she died, the doctor came in, listened to the non-heart beat, and said the perfect, non-clinical sentence, "I'm sorry." The doctor left. We all began to cry and weep. Tim wailed so loudly that I thought someone might come in to try to quiet him, because of the hospital atmosphere. Tim wailed louder than all of us combined, and wailed for a while. He needed the safety of the loving deathbed-scene to let his horrid feelings out.

It often happens that our most appropriate role is that of a loving, quiet observer who is near but unobtrusive. We need to be available for what the child needs, not what we think we must "provide."

Listening often answers the deep needs of the child, and the adult as well.

Children Take Words Literally

How we talk about and react to death would seem to be related to how we experience and deal with any kind of loss: moving, divorce, death (not to mention all the countless other smaller losses), though varying in extremes, have much in common.

Fred Rogers (of Mr. Roger's Neighborhood) introduced an article by Hedda Sharapan on this topic. She gives some brilliant examples. One boy was told by his father that they were going to the funeral parlor to view the body of the boy's grandfather. The boy was very anxious — until he saw his grandfather in one piece. He had expected his head to be missing and only his body to be there.

Heaven/Paradise

This literalness can cause difficulties with the concept of Heaven. Many words might be frightening, or confusing. "If Heaven is up, then why do they put my sister in the ground?" This is a legitimate misunderstanding of a child. Or, "If Heaven is up, then can we take an airplane to see my Mommy?" Often the sentences about heaven are meant to be reassuring, but may or may not be. For example, "Your Dad is up in heaven watching over you," might be misinterpreted as, "My Dad is spying on me and I have no privacy."

How might an Orthodox Christian try to explain what or where is Heaven or Paradise? Though there are a number of images in the Scriptures, it would be

appropriate to understand Heaven as not so much a place, as a relationship. At the time of the crucifixion the repentant thief was told by Jesus that "today you will be with me in Paradise" (Lk 23:43) and in Revelation it is said, "To him who overcomes I will give to eat from the tree of life, which is in the midst of the Paradise of God" (2:7). Paradise, as a word means "garden." So, to be returned to the garden has all of the implications of life as relationship and communion with God that Adam and Eve had in THE garden before the fall.

This is emphasized throughout the Orthodox funeral and memorial services (the parastas or panikhida) by the use of the word, "with." The choir sings, "with the saints give rest" and "with the souls of the righteous departed." The epistle used most often for the funeral service ends with the words, "And so we shall always be with the Lord" (1 Thess. 4:17). Heaven is the place where we will know and be with God and with all of those who also wanted to know and be with God forever. We are reminded in the Gospel of St. John that "this is eternal life" to know God and Jesus Christ (17:3). To know and be known, to be with God always are what it means to be "remembered eternally" (thinking here of the final hymn — "memory eternal").

Angels

This raises questions also about what we are destined to become upon death: Are humans meant to become angels? Our society has a current infatuation with angels, particularly as intermediaries or messengers between divine life and humanity. One is even given the notion that humans are called to eventually become angels (think here of the popular show about angels on TV or the famous Christmas movie, "It's A Wonderful Life" with Jimmy Stewart). Yet, though one will hear even within Orthodoxy the call, especially for monastics, to live an "angelic life" and during the liturgy to "mystically represent the cherubim" (literally to be "icons" of the cherubim), humans and angels — as those "things visible and invisible" mentioned in the Creed — are created by God for different purposes and are not meant to be the same. During the Feast of the Ascension one hears how the angels are "amazed" to see a man more exalted than themselves (*Lord, I Call* verses). There are a number of verses in the opening chapters of the epistle to the Hebrews that emphasize that Christ's human nature has "become so much better than the angels" (1:4). So, even though humans may strive for an angelic "life," to be truly human, does not imply literally becoming an angel.

Though we have offered some suggestions coming from the theological tradition of the Orthodox Church, realistically, a few words, born out of prayer, spoken to a grieving child are much more valuable than routine, "holy" cliches.

Images Of Rest And Sleep

How do we keep and respect the Church's language of "falling asleep in the Lord," giving "rest" to a servant, etc., without placing misunderstood imagery in our children's minds? For example, if we were to tell children that Uncle John (Father John's wife's uncle) will look like he's "sleeping" when they view him in a coffin — how do they hear that and react from their own context of what sleep and being asleep means? If we tell children that the person is "asleep," is it any wonder that children think the dead person will, like themselves, wake up from the sleep.

Perhaps the best way to talk to a child about a person who has died is to say the person "has died," or "is dead." By being honest, straightforward and as literally accurate as possible, at least we reduce the possible confusion in the child's mind.

Value Of Intercessory Prayers/Rites Of Memory

In their evening prayers, Fr. John's children remembered their mother's uncle. On the first anniversary of his death, upon coming to church for his memorial service the children were reminded to light a candle and remember Uncle John in a prayer. Father Schmemmann used to say that "to love is to remember." That might not be the case in every relationship, but certainly when we love another, we can FIND that person again in remembering them before God; we can, in a way, be with them again.

On the fortieth day anniversary of my (Al Rossi) wife's death, I drove to the cemetery, two and a half hours away, with my two children. At the funeral, there were many people, priests, incense, songs and flowers. At the fortieth day remembrance there were only the three of us, in the rain under one umbrella, with not another person anywhere to be seen. The sky was dark, the atmosphere was grim. Nothing had been done to straighten out the dead flowers atop the grave.

That particular moment is extraordinarily vivid in my mind. I felt puny. My faith in a living God, and a glorified Resurrection seemed to be folly. At that very moment, Timothy asked one of the most intimate questions of his life. He said, "Dad, Mom has been dead forty days. She's in the ground. What do you think her face looks like now?" I was horrified at the image which came to my imagination. No doubt, Timothy had a similar image, maggots and all. His beautiful mother was decaying, and he imagined something about it. He had seen horror movies. He knew. And I knew that he knew by the look on his face.

I don't recall what I said, exactly. Probably, in the long run what I said is not the important thing. What is vitally important is that we three were together, alone as a puny family, experiencing this ritual together. That moment was a terrifying test of my faith, and no doubt, the faith of my children. We had to face the reality of the fate of the woman we each loved so dearly, each in a different way. I drew solace and

Cont. on page 13

CONVOCATION

49TH ANNUAL

A.R.O.Y. CONFERENCE

AUGUST 20-23, 1998

In accordance with Article II, Section 2, of the A.R.O.Y. Constitution and By-Laws, notice is hereby given that the Annual Conference of the American Romanian Orthodox Youth will be held at Holy Nativity Church, 5825 N. Mozart St., Chicago, IL - (773) 878-0837 and at St. Mary Church, 4225 N. Central Ave., Chicago, IL - (773) 736-1153.

+NATHANIEL, Bishop

SCHEDULE OF EVENTS

Thursday, August 20

7:00 - 10:00 p.m. Registration at Clarion International at O'Hare

Friday, August 21

8:00 - 9:00 a.m. Breakfast & Late Registration at Holy Nativity
9:00 - 11:00 a.m. Session I
11:00 a.m. - Noon Conference Workshop
Noon - 1:00 p.m. Lunch
1:00 - 4:00 p.m. Session II
6:30 p.m. Dinner at St. Mary
7:30 p.m.-Midnight Tropical Paradise at St. Mary

Saturday, August 22

8:00 - 9:00 a.m. Breakfast at Holy Nativity
9:00 a.m. - Noon Session III
11:00 a.m. Debutante Rehearsal at Clarion International
Noon Mother-Daughter Luncheon
Noon - 1:00 p.m. Lunch
1:00 - 3:00 p.m. Session IV (Legislative Conference)
3:00 p.m. Great Vespers
6:00 p.m. - Midnight "These Precious Moments" Debutante Ball at Clarion International Grand Ballroom
6:00 - 7:45 p.m. Social Hour
6:00 p.m. Debutante Photos
7:00 p.m. 1998-1999 AROY Board Photo
8:00 p.m. 1998 Debutante Presentation

Sunday, August 23

8:45 a.m. Entrance & Vesting of the Hierarch at Holy Nativity
9:00 a.m. Hierarchal Divine Liturgy at Holy Nativity
Noon Dignitary Reception at St. Mary
1:00 p.m. Farewell Banquet at St. Mary

HOTEL ACCOMMODATIONS

Clarion International at O'Hare

6810 North Mannheim Road, Rosemont, Illinois 60018
(847) 297-8464 * (847) 297-5287 (Fax)

Rates: \$79.00 + tax for 2 double beds

Reservation Deadline: JULY 30, 1998

See *Calendarul Solia 1998* p. 127
for directions to churches

MONASTERY

PILGRIMAGES

TRANSFIGURATION MONASTERY

Ellwood City, Pennsylvania

Phone/Fax: (724) 758-4002

AUGUST 5-6, 1998

Presiding Hierarch:

His Grace, Bishop NATHANIEL

Bishop of Detroit and the Romanian Episcopate

August 5, Wednesday

6 p.m. Vigil

August 6, Thursday

10 a.m. Hierarchical Liturgy

Noon Lunch

2:30 p.m. Holy Unction

DORMITION MONASTERY

3389 Rives Eaton Rd., Rives Junction, MI

Phone/Fax: (517) 569-2873

AUGUST 14-15, 1998

Guest Hierarch & Homilist:

His Grace, Bishop BASIL

of the Antiochian Orthodox Archdiocese
in America

Friday, August 14

2:30 p.m. Holy Unction

6:00 p.m. Vigil of the Feast with Lamentations,
followed by a light supper

Saturday, August 15

9:30 a.m. Akathist, 3rd Hour, 6th Hour,
Vesting of the Hierarchs and
procession to the Pavilion

10:30 a.m. Hierarchical Holy Liturgy, presided
over by His Grace, Bishop Basil and
His Grace, Bishop Nathaniel

12:30 p.m. Lunch

2:30 p.m. Mystery of Holy Unction

See page 140 of *Calendarul Solia 1998*
for directions to both monasteries.

ST. NICHOLAS - REGINA SALUTES MARIE GEORGE

**Marie George, granddaughter Suzanne,
husband John**

Marie George has been the dedicated President of St. Nicholas Church Ladies Auxiliary in Regina, Saskatchewan, for the last 29 out of 30 years, doing it willingly, selflessly, with style and always with a smile on her face. This year, she stepped down to concentrate on getting her health back. Although she is not holding the chair, we continue to depend on her expertise and counselling.

Those of us who have been lucky enough to work with her have learned much. Not only did she struggle to teach us the culinary art of cooking, but in so doing, imparted many of her Christian virtues. She spent many hours working, teaching and keeping us under control (always the peacemaker), which she did with humility, patience and the heart of a saint.

Marie's capacity to cope with the illnesses of those around her truly has been an inspiration. Together with her husband, John, they've passed on the importance of keeping the House of God and its surroundings immaculately clean. They've been great contributors in keeping alive the oldest Romanian Orthodox Church on the North American continent.

Our thanks, love and appreciation go out to this great lady. God bless you, Marie, and many more years. ❀

Letters *Cont. from page 4*

Instead of our churches promoting the use of the first language of this great country of ours to make us a stronger religion, we choose to break ourselves into pieces — and, let's face it - most people certainly know enough English.

Our beautiful heritages can be kept alive in this country in our own home environments, our church socials with songs/dances and holiday traditions. But, one expects to attend church — and to UNDERSTAND. Sorry, but I think some of our priests are at fault, too, for preferring to use the ethnic language, primarily. And, many of these priests know English well enough.

SOLIA JULY 1998

CONGRATULATIONS GRADUATES!

Oliviana Laura Grama

Oliviana Laura Grama, the daughter of Fr. Remus and P-sa. Elena Grama, is a graduate of Magnificat High School in Rocky River, Ohio. Born in Romania in 1980, Oliviana came to the USA when she was 2 years old and spent her first seven years in America in Youngstown, Ohio. Since her childhood, Oliviana has intensely breathed the spirit of the Romanian Orthodox Episcopate of

America, having been shaped by the spiritual and social life of the two communities her father has shepherded, Holy Trinity parish in Youngstown and St. Mary's parish in Cleveland.

In the past four years, besides her performance in school, Oliviana has been involved and shown good leadership skills in many extracurricular activities, including: student council, S.A.D.D. (students against drunk driving), George Enescu Choir, A.R.O.Y. President, Vice President and historian, and a Sunday School graduate with regular attendance. Since 1989, she has been a steady member of the Sezatoarea Dance Group, having had many opportunities to perform and travel at city, state and inter-state festivals and proudly asserting her heritage. She first attended Camp Nazareth and then Camp Vatra for six years, both as a student and counselor.

Oliviana has received such awards as top 5% on the CAT (California Achievement Test), and the Governor's Institute Award at Cleveland State University. She has done over 120 hours of volunteer service for school in order to graduate and completed the *Genesis* Program at Key Corp. Headquarters in Cleveland. She plays the piano, loves the French language and enjoys pottery. Oliviana will be attending John Carroll University in the fall of 1998, and plans to major in business and communications. We congratulate Oliviana and wish her much success with her studies in the years yet to come. ❀

I can abide it if my church closes its social doors. Going to church service whenever I can is much more rewarding to my well being. Perhaps I am looking for a Utopia, but I believe the more abundant use of the English language in all the Orthodox churches across the country can produce more harmony among the Orthodox Christians. ❀

A Concerned Christian Orthodox
(Name withheld by editor)

BOOK REVIEW

ARFORA - 60 Years, 1938-1998

At the end of April 1998, the Romanian Orthodox Episcopate of America (ROEA) published the book: **ARFORA - 60 Years, 1938-1998** by Dr. Eleanor Bujea.

Dr. Eleanor Bujea is a well known personality of the Romanian-Canadian and Romanian-American community. She had an impressive teaching career, being a Professor Emeritus of the University of Regina. She was always involved in the activities of the ROEA, being a President of the Orthodox Brotherhood of Canada and President of International ARFORA (1993-1997).

The book is a very elegant, hard cover edition of 287 pages. It is divided into a number of main sections, each fulfilling a definite mission. It contains a Table of Contents followed by a number of short notes about the Rt. Rev. Bishop Nathaniel, the reigning hierarchy of the ROEA, and about Dr. Bujea. The Acknowledgment, Dedication, Photographs of Presidents, a collage of Publications, the Foreward and Introduction follow.

The introductory section of the book is followed by the history of ARFORA which is divided into "the Early Days" and the historical achievements of each ARFORA Presidency from 1938-1998. In this historical section, Dr. Bujea presents in detail the way in which ARFORA came into existence, developed, struggled and established itself as a pillar of Romanian Orthodoxy in North America.

Dr. Bujea thoroughly documented each historical event and circumstance; and, in order to make her demonstration even more powerful, she added impressive documentation. In fact, Dr. Bujea's book is not only a very good history of the ARFORA, but it is a "corpus" of documents of that organization as well. In the 23 appendices (Bibliography included), Dr. Bujea presents all of the historical documents relevant to ARFORA's history. The collection, selection and organization of such an immense volume of materials required great effort. All of those documents represent a real treasure, not only for those interested in the history of ARFORA or the past of the Romanian-American and Romanian-Canadian communities, but also for those who study the history of "ethnic" America as well. For this reason, Dr. Bujea's book should be distributed to the main libraries in North America.

Dr. Eleanor Bujea has contributed a book which is not only an excellent history but is also an affirmation of her belief in what is noble, strong and immortal in humanity. She concludes by expressing her confidence in ARFORA's future now set in the hands of

ARA APPEAL FOR ST. SOTIR CHURCH

On behalf of the St. Sotir Romanian Orthodox Church in Korce, Albania, the Aid for Romanians in Albania (ARA) committee gratefully expresses our appreciation and thanks to all those who have contributed to the building fund of the new church.

Construction has reached a new stage now that installation of the roof has been completed. However, the church interior has not been completed. Funds have been exhausted and much has to be done. The windows, doors, flooring, and iconostasis have not been installed, and for this reason the ARA committee is making a final appeal.

Our brothers and sisters in Albania have suffered greatly. The persecution of the communist atheistic regime attempted to do away with all forms of religion. Churches were either destroyed, closed, or converted for other uses. Communism collapsed and a democracy was established. In spite of all this, the Orthodox Christians have survived and have kept the faith. New churches are being built all over Albania. What is truly unique is that although many Albanian Orthodox churches are being built, a new Orthodox church is being constructed by Macedonian Romanians. The mother tongue of our beloved brothers and sisters still exists. Our two-millennium ancestry is alive and will continue to prosper till the end of time. This is truly a miracle because it is believed by some that our Macedonian language is in demise.

Again, the ARA committee thanks all who have contributed to the construction of St. Sotir. But, if there are some who have not contributed and for those who may possibly want to give a little more, all contributions, whether small or great, will be accepted. **God Loves a Cheerful Giver.** Let us all rally and support this great cause. Let us all show our brothers and sisters in Albania that we Christians are behind them. **Please send your contribution made payable to: St. Dimitrie Church (ARA Fund), 579 CLINTON AVE, BRIDGEPORT CT 06605-1702. ***

The ARA Committee

the current President, Dna. Psa. Mary Ellen Rosco, already well known for her commitment and dedication to Romanian Orthodoxy in North America. *

Alexandru Nemoianu

The book is available from ROEA, PO BOX 185, GRASS LAKE, MI 49240 for \$29 (includes shipping & handling).

Talking to Children

Cont. from page 9

strength from my children. I really think they knew that, then. They drew strength from each other, and from me.

By human standards, that ritual can be questioned as scarring and unnecessary. By my understanding of the Christina faith, something profound happened, beyond words, that rainy fortieth day, something bonding and faith-giving for the three of us.

Would I do the fortieth day ritual over, knowing then what I know now? The answer is unequivocally YES. That was one of the darkest, most trying days of my entire life. And, that was one of the most memorable, most faith strengthening days of my entire life. A death/resurrection happened to me that day. And, I think, to my children.

When we love another, we FIND that other person in remembering the person before God.

Psychological Issues

Probably the most important consideration is the age and development level of the child. Some children who are eight years old are the emotional equivalent of eleven, and other eight year olds are the equivalent of a five year old. The cutting edge is empathy, the ability to get out of the "self" and understand the feelings of another, and the ability to accept and articulate feelings.

One primary issue for the child is abandonment. "Who will take care of me," is the implicit question in the child's mind. Children may not be as interested in where the dead parent went -Heaven — but in survival issues such as food, shelter and acceptable clothes. The child may even need to know that in the event of a future catastrophe, that provisions have been made to take care of them. They need reassurance that they will never be totally abandoned, no matter what.

Another primary issue is guilt. It would not be uncommon for a child to genuinely believe that "if I had acted better, my Mommy would not have died." Magical thinking is part of the child's makeup. The child may think, "When I got mad, I wished my Grandmother was dead. Now she died. Maybe I did it."

Still another issue is that of anger. Children's anger can take the form of, "Why me?" or, "Why my Mommy?" This anger might be directed at God, or the surviving parent. Children need the freedom to shake their fists in the sky, and to express the absurdity of the moment. It can help to let the child know that he/she is not alone in these feelings.

The evening of my wife's death I was driving my son, Timothy, to buy a blazer for the funeral. In the darkness of the moving car I said, "Son, your mother and I didn't always agree. Is there anything you feel bad about that you could talk to me about?" Tim said, "No, you and Mom only had one fight, and Beth and I sat on the porch swing until it was over. But, there

is something I want to say. You know how Father Tom came over every day and we prayed every day for her to get better. Well, today she died. All those prayers went down the drain." I felt inadequate, dumb-founded and helpless to say anything to make sense, or to take away his pain. I was quiet, then said something like, "I don't understand that either, son." The last thing he needed the night his mother died was a mini-sermon about how good God is, or how his mother was better off. Tim was angry with God, and that was his way of saying it. I'm delighted that he felt free enough to share his interior with me.

Children's psychological issues, like those of adults, are fundamentally issues with their deepest Self, the living God living within them. Adults are merely stewards, serving and not controlling.

Protection Or Overprotection

What kind of protection is warranted and what kind might not really be helpful? For example, there was a child who did not understand about the burial of her grandmother and had to make something up. She decided that they really put her body in the attic, and that's why the attic was someplace she was not allowed to visit.

Perhaps the best "protection" we can give our children is to give them plenty of opportunity to let us know what questions they have, and then give them straight, simple answers to their questions.

In her article, Hedda Sharapan gives some interesting examples of children's questions. Children want to know what death is like in terms they can understand. The child may ask if the dead person will get hungry, feel cold, make a "bm" or "pee-pee." The child may ask what position a person is in when he dies. One child helped a neighbor bury a pet fish. Some time later, the child was gazing into the fish tank and asked, "Which is the one that died?" By asking the same question over and over, the child is gradually absorbing the information.

Each child grieves in her/his own way depending upon age, temperament and experience. There is not a "unique way of grieving" for a child. Children cry, are silent, get into trouble, become better behaved, etc. Grieving and mourning take time and, again, there doesn't seem to be a pat sequence, or time frame. The best cues seem to come from the child herself.

There's a wonderful book called, **When Dinosaurs Die — A Guide to Understanding Death**, by Laurie Krasny Brown and Marc Brown. The book is written for children. The book is helpful in placing death in the cycle of life (unnatural as death might in fact really be now from a Christian perspective!). It answers some serious questions in good ways. What does "dead" mean? (p. 10). Feelings about death (p.12). How can children express their feelings to the families of those who have died (p.18). How do/can children say good-bye to a loved one (p. 20). The book

Cont. on page 14

Talking to Children *Cont. from page 13*

also shows various funeral customs (p.26ff).

This, then, takes the form of providing information about life. It is also best to talk about death in a "smaller" context, if possible' that is, the death of a plant, or animal, or bird.

Violent Or Sudden Deaths

There is absolutely no way to "protect" the child from mega traumas, such as the sudden, or violent death of a loved one. For example, one family of children saw their father shoot and kill their mother. Other, equally tragic, traumas happen all the time.

Children from such events suffer from Post Traumatic Stress Disorder (PTSD). These children need special attention. There is evidence that brain chemistry changes occur in children, and in adults, as a result of PTSD. The therapy is usually long termed, without necessarily a psychotropic medication, but with much tenderness and patience.

Horror gets frozen in memory. The child has a perilously lowered set point for alarm, leaving the child to react to ordinary life moments as if they were emergencies. Further information on PTSD can be found in the book, *Emotional Intelligence*, by Daniel Goleman (p. 200ff). These children can emit a genuine startled reaction to the sound of a fire truck, or a dog barking. Adults need to allow this as normative, perhaps for a long time.

The therapy often includes art, a medium to the unconscious. Sometimes metaphor, story, myth and the arts generally are helpful. Dr. Judith Herman in *Emotional Intelligence* summarizes the therapy in the following stages: First, the child must attain a sense of safety. Then the therapy is 1. remembering the details of the trauma, 2. mourning the loss it has brought (emotionally), and 3. reestablishing a normal life. Dr. Herman points out that there is a biological order to this sequence, which seems to reflect the sequence of the emotional brain's relearning.

The therapy includes retelling, and re-experiencing as far as is possible, the sordid details of the trauma. This includes what was heard, smelled and felt, including the emotions of dread, disgust and nausea.

There is a brain architecture which underlies emotional relearning, and dictates the speed and the progress of the recovery. There is no way to short circuit this process.

If there is no way to get the child of PTSD into professional therapy, then the parent would do well to seek short term professional therapy for her/himself, to receive a bibliography and to receive personal direction to help the parent help the child.

Emotional circuitry can be relearned. PTSD can heal.

Funerals

Should children attend funeral services, or go to

wakes? Are they too young? Will it scar them? In general, it seems that children, even the very young, can benefit significantly by sharing at least some of the rituals surrounding death, if the child has been prepared for what to expect, and we have been open to questions.

Wakes and funerals provide a social structure, a safe place, to express grief and receive support. Children need to express grief, and receive support. Funerals provide a sense of finality, and closure, otherwise difficult to attain.

Whether a child is allowed to see the dead boy in a casket can be a serious decision for a parent to make. Again, in general, the actual experience is probably less traumatic than the vivid imagination the child might otherwise provide. When bringing children to a funeral home, especially when the departed is a family member or close friend, try to get there early and allow the children enough time to look and ask questions. Children might even ask what the dead body feels like. Many funeral directors are well schooled in handling the questions and concerns of children.

Many parents will attest that being together with the child at the wake, and funeral, was a growth experience, precisely because it was done "together." Funerals and wakes can provide a common fund of experience, which can be shared then, and later.

Precisely in the efforts to share, to listen, to reach out to the child is the child provided with the answer that someone does "care." And that, in the last analysis, is all that matters. And, that is a gift from God, freely bestowed upon the imploring adult who wants to do it God's way.

There are no magic words. But, there is an all providing God who does, and will, fill up in us the "right words at the right time," if we but ask Him.

Summary

In moments of death impacting a child, the adult will feel inept and without the "right words." These are special, grace filled moments precisely because the adult is keenly aware of human inadequacy. Enter God. This is a "moment of opportunity" for the adult to turn to God, beg for help, and rely upon His infinitely wise guidance. No two situations, no two "moments of opportunity" are the same.

Dr. Albert Rossi is Professor of Psychology at Pace University, Pleasantville, NY, and has a private practice in family counseling. He is a consultant to the OCA Unit on Education and Community Life Ministries.

Fr. John Schimchick is pastor of Holy Cross Orthodox Church, Medford, NJ. He is also a member of the OCA Unit on Education and Community Life Ministries.

Reprinted from the RESOURCE HANDBOOK FOR LAY MINISTRIES, published by the Orthodox Church in America. ✽

PARISH REGISTER

BAPTISMS

- Antonescu, Andrei Christopher**, son of George & Doina Antonescu, Pulaski, OH. Holy Cross, Hermitage, PA. Godparent: Carmen Cosmescu.
- B-Meskel, Gabriel Leul**, son of Girma & Eyerusalem K. B-Meskel, Falls Church, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparents: Daniel Kelemwork & Mekonen Eyob.
- Calinescu, Andrew Raymond**, son of Eugen & Florentina Calinescu, Orinda, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Calin & Mariana Stanescu.
- Calinescu, Emmanuelle Louise**, daughter of Eugen & Florentina Calinescu, Orinda, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Calin & Mariana Stanescu.
- Cipriani, Giovanni Armando**, son of Angelo & Ruxandra Cipriani, Hamilton, ON. St. John, Kitchener, ON. Godparents: Vlad O. Savescu & Louisa Cipriani.
- Dinu, Andrew**, son of Marius & Liva Dinu, Strongsville, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Dan & Carmen Spirescu and Emil & Irina Popescu.
- Donelson, Daria Sabrina**, daughter of Gregory & Alina Donelson, Allen Park, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI. Godparents: Dorinel & Liliana Neag and Lucian Manitiu.
- Haber, Nicole Cristina**, daughter of Michael & Michelle Haber, Schaumburg, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Dorel & Adriana Nasui.
- Iliovici, Rachel Marie**, son of Ronald & Sherry Iliovici, St. John, IN. Descent Holy Spirit, Merrillville, IN. Godparents: Constantin A. & Bessie Ardeleanu.
- Mihail, Sandra Maria**, daughter of Adrian & Ana Mihail, Kokomo, IN. Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI. Godparent: Mirela Kirr.
- Negraru, Michael George Jr.**, son of George & Carmen Negraru, Montreal, PQ. St. Nicholas, Montreal, PQ. Godparents: Michael & Lucia Gaier.
- Pavlovici, Rebeca Cristina**, daughter of Iovita & Ramona Pavlovici, Des Plaines, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Gaby & Violeta Bereci.
- Pintiliuc, Anca Maria**, daughter of Sorin & Adina Pintiliuc, Lafayette, IN. Descent Holy Spirit, Merrillville, IN. Godparents: Larissa Melik & Septimiu Staicu.
- Popovici, Michael Alexander**, son of Alexander & Catherine Popovici, Portola Valley, CA. Holy Resurrection, Hayward, CA. Godparents: Sorin & Mariana Cismas.
- Stanciu, Michael Stefan**, son of Valentin & Monica Stanciu, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Sorin & Annette Vlad.
- Tibrea, Dan Cristian**, son of Leonard & Mihaela Tibrea, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Walter & Veronica Tibrea.
- Tudor, Constantin Richard Sebastian**, son of Adrian & Alma Tudor, Kitchener, ON. St. John, Kitchener, ON. Godparents: John & Anita Toplician.

MARRIAGES

- Antal, Marius Antoniu and Daniela Elena Goran**, Cleveland, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Cristian & Florinela Albu.

- Dragos, Julius Jr. and Lori Ann Moore**, Canton, OH. St. George, Canton, OH. Godparent: Jason Dragos.
- Ghebreiesus, Yemane and Letensee Kesete**, Estevan, SK. St. George, Regina, SK. Godparents: Fissehaie & Hadas Woldu.
- Lagoc, Soliman Aguinaldo Jr. and Pamela Marie Lungociu**, Virginia Beach, VA. St. George, Canton, OH. Godparents: Nicholas & Gayle Lungociu.
- Mazanec, Kevin Thomas and Mellissa Ann Tennis**, North Canton, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: Christopher Trutza & Stacy Watson.
- Stanciu, Valentin and Monica Marcela Cernescu**, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Sorin & Annette Vlad.
- Tanasa, Alexandru and Maria Santa Acosta**, Montreal, PQ. St. Nicholas, Montreal, PQ. Godparents: Vasile Tanasa & Carolina Corvallo.

DECEASED

- Folbert, Ioan**, 69. Holy Nativity, Chicago, IL.
- Hornoi, Eva**, 85. St. George, Dysart, SK.
- Jonescu, Radu C.**, 85. St. John, Kitchener, ON.
- Raica, Matei**, 78. St. Mary, Cleveland, OH.
- Vesha, Anne**, 83. St. Mary, Cleveland, OH.
- Yovan, John**, 82. St. Mary, Cleveland, OH.

SOLIA

May 21 - June 17, 1998

We gratefully acknowledge the following donations and subscriptions:

FRIENDS

Jon Ruzan , Glendale, AZ	\$100.00
Constantin Prisecaru , Wyoming, MI	\$50.00
Mary Musat-Crandall , Manchester, MA	\$25.00
Peter Atnadja , Detroit, MI	\$25.00
George Ungham , Ellwood City, PA	\$25.00
Biserca Rugila , Madison Heights, MI	\$25.00
Laura Saraclar , North Canton, OH	\$25.00
Sofia Zaharia , Gaithersburg, MD	\$20.00
Ioana Florea , Lake Forest, CA	\$20.00
Manoug Manougian , Jackson Heights, NY	\$20.00
Victoria Kanellis , Elmhurst, NY	\$15.00
Rev. Traian Petrescu , New York, NY	\$12.50
Paraschiva Zorca , Houston, TX	\$12.50
Nick Roman , Hobart, IN	\$12.00
Andrei Colimitra , Fairfield, CT	\$12.00
Anonymous	\$5.00

SUBSCRIPTIONS

- Dana Gall**, Boulder, CO
- Edward Powers**, Natick, MA
- Tillie Cornell**, Orlando, FL
- Mary Robas**, Hudson, FL

VIZITA ÎN STATELE UNITE A P.S. SALE CASIAN EPISCOPUL DUNĂRII DE JOS

Cu vreo trei ani în urma, cu prilejul vizitei făcute în România pentru a vedea și cunoaște vatra strămoșească a părinților săi și a celor pe care îi păstorește în Nordul Americii, P.S. Sa Episcopul Nathaniel a fost întâmpinat cu frățescă dragoste și ospitalitate de mai mulți ierarhi, care au sărit dincolo de perdeaua uneori artificială a protocolului și s-au deschis Episcopului nostru cu acea dăruire de suflet astăzi rar întâlnită. Unul dintre acești ierarhi a fost P.S. Sa Casian Episcopul Dunării de Jos. Știm că asemenea acte de dăruire sufletească sunt greu de înțeles celor care au făcut din obsesia suspiciunilor un mod de a trăi și care au văzut și continuă să vadă în vizita și convorbirile P.S. Sale Nathaniel cu ierarhii din România un lanț de "conspirații" menite să arunce Episcopia noastră în brațele Patriarhiei de la București. Dar cum poți să-l convingi pe nebun că este nebun?

Manifestându-și dorința de a vedea și cunoaște Statele Unite, P. Sfințitul Nathaniel, înapoiind ospitalitatea cu ospitalitate, l-a invitat pe P. Sfințitul Casian, menționând toate evenimentele Episcopiei noastre de acum și până în toamnă, rugându-l să-și aleagă timpul. P.S. Sa a ales luna Iulie a.c., care-i oferea singurul timp când obligațiile eparhiei nu sunt atât de presante. P.S. Sa va fi însoțit de Păr. Meluță Lupu, consilier administrativ-bisericesc.

P. Sfințitul Episcop Casian s'a născut la 18 Martie 1955 în comuna Lopătari, județul Buzău, într-o familie de țărani evlavioși, Rada și Vasile Crăciun. Crește în frica lui Dumnezeu, primind educație creștină, în familie și în special de la bunici, pe care îi sokoate primii dascăli în "buchiile" credinței. Datorită lor, înainte de a învăța să scrie și să citească, a avut șansa de a învăța și a rosti în biserică "Tatăl nostru" și "Crezul."

Urmează cursurile Școlii elementare în comuna natală și apoi cele ale Seminarului Teologic "Kesarie Episcopul" din Buzău între 1970 și 1975. În perioada 1976-1980 este student al Institutului Teologic din București, ale cărui studii le absolvă cu teza de licență. "Biserica — lăcaș de închinare în tâlcuirea principalilor scriitori bisericești și patristici," sub îndrumarea Pr. prof. Ene Braniște.

Între 1980-1981 este profesor la Seminarul Teologic din Buzău. La 20 Decembrie 1980 este tuns în monahism la Mănăstirea Ciolanu. Între 1981-1984 obține, prin concurs, o bursă de studii pentru doctorat de la Guvernul francez, la Universitatea de Științe Umane din Strassbourg. Obține doctoratul în teologie al Universității Strassbourg, cu teza: "Icoana și frescele exterioare ale mănăstirilor moldovene — încercare de prezentare a raporturilor dintre ele."

Între 1984-1985, reîntors de la studii, își reia postul de profesor la Seminarul Buzău. Între 1985-1988 este asistent spiritual la Inst. Teologic din Sibiu. Între 1988-1990 este asistent universitar la Inst. Teologic din București.

Este hirotonit ierodiacon la 21 Decembrie 1980 în Catedrala Episcopală Sibiu și ieromonah la 10 Noembrie 1985, în Catedrala Mitropolitană din Sibiu. Este hirotesit protosinghel și arhimandrit la Mănăstirea Sâmbăta, Sibiu. I se încredințează, pentru scurt timp, conducerea Mănăstirii Antim din București, unde slujește între 1988-1990.

Este chemat arhiereu-vicar în Galați de I.P.S. Dr. Antim Nica. La 18 Februarie 1990 este hirotonit arhiereu cu titlul de Gălățeanul în Biserica Sf. Nicolae din Galați. În urma decesului I.P.S. Antim și vacantării scaunului de episcop, este ales episcop titular al Eparhiei Dunării de Jos, în data de 12 Iulie 1994.

Prea Sfințitul Casian face parte din "generația ierarhilor tineri." Majoritatea acestor ierarhi, pe lângă "tinerețe," mai au un punct comun: duhovnicia. Crescuți și adăpați cu duh de unul dintre cei mai adânci teologi ai ultimelor veacuri. Păr. Dumitru Stăniloae, viziunea lor despre om, istorie și neam este diferită în multe privințe de aceea a profesorilor și ierarhilor "bătrâni." Iar dacă mai adăugăm că mulți dintre ei l-au cunoscut și au trăit un timp în preajma "sfântului de la Antim," Păr. Arhimandrit Sofian Boghiu, se poate spune că și ceva din trăsăturile acestuia s'a întipărit în conștiința și gândirea "tinerilor ierarhi." Dar în afară de tinerețe și duhovnicie, mai au ceva comun: toți au fost "școliți" în Vestul Europei. Prin aceasta nu spunem că universitățile din Franța, Germania sau Anglia ar fi superioare celor din România, ci spunem doar că prezența acestor tineri teologi acolo, le-a dat prilejul de a cunoaște în parte "mentalitatea," năzuințele și gândirea românilor fugiți din România și stabiliți pe alte meleaguri ale lumii.

Și spunem că au cunoscut toate acestea "în parte," deoarece este o mare diferență între a vorbi despre o biserică ortodoxă în Franța, sau Germania de pildă, și o biserică ortodoxă franceză sau germană, în care credincioșii născuți din părinți greci, ruși sau români numai sunt niciuna din acestea, ci francezi sau germani. Ori odată cu aceasta vorbim despre "fenomenul" și "dinamica" ortodoxiei în America, pe care nici unul dintre acești tineri ierarhi n'a cunoscut-o. Aceasta nu înseamnă că în însăși mediul "european" unde au petrecut un anume număr de ani, n'au sesizat posibilitatea, pentru a nu spune existența, unei vetre ortodoxe distinctă de aceea a țării din care au plecat. În privința aceasta avem pilda I.P. Sfințitului Serafim, care, chiar după scurta sa vizită în Statele Unite, n'a ezitat să spună că biserica ortodoxă română, împreună cu cea greacă, rusă, antiohiană și celelalte, au tot dreptul să năzuiască spre formarea unei patriarhii ortodoxe americane, deoarece modul american de a "ipostasia" ortodoxia este ortodox în conținut dar diferit în exprimare și manifestare, cu vorba și cu fapta. Mai mult decât atât. Într-o convorbire duhovnicească, înalt Prea Sfinția Sa a sugerat că este

poate timpul ca Episcopul nostru, înainte-mergând, să scrie un act/declarație adresat tuturor patriarhilor, mitropoliților, arhiepiscopilor și episcopilor din ecumenia ortodoxă, prin care să explice punct cu punct, toată devenirea etniilor ortodoxe îndreptată spre jurisdicția unei singure patriarhii americane autocefale. "Vremea" unui asemenea act însă nu poate veni decât odată cu dobândirea credibilității noastre, și anume de a ne vădi mai întâi ortodocși și apoi români (căci nu ne vom mântui ca români ci ca ortodocși), de a ne vădi uniți cu "neamul" înțeles ca o categorie duhovnicească și nu una politică.

Vizita Preasfințitului Casian este oportună din toate punctele de vedere. Având prilejul de a asista la lucrările Congresului Episcopiei noastre, stând de vorbă cu preoții și cu mireni, va realiza că dimensiunile noastre spirituale sunt pe aceleași coordonate cu ale ortodoxiei de pretutindeni, deși dimensiunile de exprimare, de trăire, ca și cele administrative ale Bisericii sunt deosebite față de cele din România sau din altă parte. Poate că Preasfinția Sa va mărturisi ierarhilor "bătrâni" din România, că copiii românilor înrădăcinați în America, nu mai sunt români-ortodocși cum au venit părinții lor, ci ortodocși americani de origine română. ✱

Dinu Cruga

UNITATEA SPIRITUALĂ A NEAMULUI NOSTRU ȘI LIBERTATEA

Pr. Prof. Dumitru Stăniloae

Acum vreo cîteva luni, când un ascultător a obiectat într-o scrisoare postului "Europa liberă" că pledează prea mult pentru libertatea cultului greco-catolic și a sectelor în România, în vreme ce despre Ortodoxie se vorbește mai mult critic, comentatorul scrisorilor a ripostat iritat că libertatea insului e mai importantă decât unitatea în credință a poporului român.

Am vrea ca în rândurile următoare să supunem unei cercetări raportul între libertate și unitatea spirituală a poporului român. Credința creștină ortodoxă nu e-contrară libertății. Dar și ea, ca și fiecare altă formă a credinței creștine își propovăduiește cu râvnă forma ei de credință, căci așa au făcut și apostolii, căutând să atragă la ea popoarele păgâne. Dar, în același timp, Biserica, încă din vremea apostolilor, a condamnat răstălmăcirile adevăratei credințe în Hristos, socotindu-le "erezii," sau păreri liber alese, contrare credinței adevărate în Hristos, propovăduite de Apostoli și păstrate până azi în mod neschimbat, așa cum a fost ea explicată de Sfinții Părinți.

Singură libertatea nu e un criteriu pentru justificarea oricărei abateri de la credința în Hristos, așa cum a fost propovăduită de Apostoli și s'a păstrat în Biserica Ortodoxă. Dar, în general, libertatea nu e bunul suprem în sine. Ea poate degenera, când e considerată astfel, în libertinajul egoist sau în temei pentru toate plăcerile inferioare. Astfel înțeleasă, ea e un factor de descompunere între oameni și în viața neamurilor.

Desigur, nici credința creștină adevărată nu s'a impus și nu se menține cu forța, ci s'a căutat și se caută ca oamenii să o accepte în mod liber. Dar, în același timp, ea caută să convingă pe oameni că libertatea din cadrul ei depășește egoismul, bunul plac, disprețuirea valorilor care îi pot uni pe oameni pe un plan superior. Libertatea adevărată implică astfel în ea răspunderea pentru alții sau pentru sine. Una dintre aceste valori de care credința creștină are de ținut seama la noi este unitatea neamului. Neamurile sunt lăsate și ele de Dumnezeu ca forme unitare și distincte de spiritualitate. Hristos a trimis pe Apostoli să propovăduiască neamurilor (Matei 28, 19);

de aceea le-a trimis Apostolilor pe Duhul Sfânt, ca să-i învețe iar limbile lor (Fapte 2, 3). Iar în Apocalipsă se spune: nu ca indivizi singulari, ci "neamuri vor umbla în lumina cetății Mielului," iar prin porțile cetății vor intra nu indivizi izolați, ci "slava și cinstea neamurilor" (Apoc., 21, 24-25), adică fiecare neam va aduce modul în care a realizat o spiritualitate proprie prin credința creștină, datorită darurilor speciale pe care le-a primit de la Dumnezeu.

Dar aceasta înseamnă că neamurile nu trebuie să se formeze în spiritualitatea lor prin forme deosebite ale credinței creștine, susținute de grupuri care nu mai au o comuniune între ele în ceea ce le este fundamental. Libertatea de a cugeta contrar își are locul în planurile materiale, de suprafață, ale vieții, în alegerea meseriilor, în forma de organizare a gospodăriilor proprii, în afirmarea pe plan politic a unor interese conforme grupurilor economice cărora le aparțin. Ba, putem spune că este o libertate și în felul de practicare a credinței. Dar credința în Hristos trebuie să fie unitară, deși chiar cu accentul pus pe o latură a ei, în înțelegerea ei este o anumită libertate, dar o libertate prin care cei de aceeași credință se întregesc, nu se dușmănesc.

Credința creștină presupune o comuniune cât mai deplină între cei cărora le este comună. Și comuniunea aceasta implică o bucurie de a trăi toți în comun și de a-și comunica înțelegerea în viziunea fundamentală a vieții, exprimată în datini, în sărbători, în explicarea vieții, în aceeași grijă de morți etc. Aceasta era unitatea satului. Toți mergeau la aceeași biserică, se rugau împreună cu ale preotului pentru morți, își comunicau înțelegerea comună a tuturor celor auzite și trăite în aceste ocazii.

Dar n'am mai văzut această comuniune între credincioșii ortodocși și membrii sectelor. Dacă intrau în vorbă despre acestea, o făceau numai în spirit de ceartă, de contradicții. Această comuniune nu s'a pierdut cu totul, cu țărani greco-catolici, pentru că ei au fost lăsați în mod mincinos să se socotească aparținând

(Cont. la pag. 24)

Sf. PROOROC ILIE TESVITEANUL

Cu cântări de laudă și cu rugăciuni, cu sufletele rourate de duhovnicească bucurie prăznuim, la 20 Iulie a fiecărui an, pomenirea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, cel care a fost "înger în trup și om fără de trup cu isprăvile," după cum ne spune o cântare bisericească (Hvalite).

Sfântul Prooroc Ilie s'a născut în cetatea Tesvi, din părțile Arabiei, descendent al seminției lui Aaron. Tatăl său se numea Sovac. Nașterea sa a fost cu aproape trei mii de ani în urmă.

În acele timpuri (sec. IX î.d. Hr.) în regatul lui Iuda, fusese înlăturată necredința primilor regi, cari căutaseră să întoarcă poporul la idolatrie și eforturile revenirii la adevărata credință, cea în Dumnezeu cel adevărat, cuprinsese întregul popor.

Cu totul altfel stăteau lucrurile în regatul lui Israel, în care fiecă domnie nouă îndepărta tot mai mult pe oameni de Dumnezeu și idolatria se înmulțea în popor. Treapta cea mai de sus o atinsese acest rău sub domnia regelui Ahab, al optulea rege al lui Israel, care urmă la domnie tatălui său Amvrie. Răul nume al lui Amvrie fu întrecut cu mult de fiul său Ahab, care, profitând de bunăstarea regatului moștenită de la tatăl său, făcu din acesta o adevărată cetate a idolatriei, și desfrâului, uitând până și de numele lui Dumnezeu.

Această orbire spirituală, la care ajunsese regele Ahab, se datora în mare măsură Isabelei, soția sa, o feniciană care, ajunsă pe tronul regal al lui Israel, cu un dispreț fanatic și cu o hotărâre neclintită a știut să facă din soțul ei Ahab, unealta care a jignit cele mai sfinte credințe ale poporului. La îndemnul ei, Ahab zidi un templu lui Baal în Samaria, la care oficiau cultul idolatru 450 de preoți asistați de rege și de Isabela.

Ca și cum această mare rătăcire nu ar fi fost de ajuns, Isabela profită de marea sa influență asupra lui Ahab și introduce cultul Astartei în Israel. Acestei zeițe îi fu construit un templu și un număr de 400 de preoți oficiau cultul idolatru al desfrâului, patronați și plătiți de regină. Credința sacră a lui Israel, cultul Dumnezeului celui adevărat erau expuse celor mai jignitoare glume.

Împotriva acestei rătăcirii nemai-întâlnite, Dumnezeu trimite pe Sfântul Prooroc Ilie. Omul lui Dumnezeu se prezintă înaintea regelui Ahab și-i amintește de adevărul Dumnezeu prin cuvintele ce sună ca o neîndurată sentință: "Viu este Domnul Dumnezeu lui Israel, înaintea căruia slujesc eu, în acești ani nu va mai fi nici rouă, nici ploaie, decât numai când voi zice eu!" (III Regi 17, 1). Și pedeapsa lui Dumnezeu pentru necredința lui Israel începu. O secetă pustiitoare se întinse în acea parte a Orientului. Izvoarele apelor secară, vegetația se uscă, orice urmă de umezeală dispăru, cerul arăta ca un întins de aramă, iar pământul se întări ca fierul.

În acest timp, Sfântul Prooroc Ilie se trase lângă pârâul Cherit, unde apa necesară vieții se mai găsea, și unde fu hrănit în chip miraculos de păsările cerului. Dar apele pârâului Cherit secară și ele și la porunca Domnului Sf. Ilie porni spre Sarepta Sidonului, în Fenicia idolatră.

La casa unei văduve fu primit și ospătat cu ultima făină pentru pâine și cu ultima picătură de ulei. Dar minunea lui Dumnezeu înmulți făina și uleiul în vase, că nu se mai terminau.

O tristă încercare se abătu asupra acestei case: copilul văduvei muri. Sf. Prooroc Ilie căută să alunge durerea din inima acestei mame și rugându-se fierbinte lui Dumnezeu, Acesta trimise sufletul copilului în trup, iar Proorocul dădu copilul viu mamei sale. Marile dureri și marile bucurii se trăiesc în tăcere, în rugăciune. Și așa se va fi întâmplat și cu văduva din Sarepta Sidonului, în casa căreia se împliniseră cuvintele: "cel ce primește prooroc, plată de prooroc va lua." Tradiția iudaică spune că fiul înviat al văduvei din Sarepta Sidonului a rămas după aceea ucenicul și slujitorul statornic al Sf. Ilie, pentru ca apoi să devină primul prooroc al lumii păgâne, proorocul Iona, cel ce a fost trimis de Dumnezeu să propoveduiască credința și să șteargă nelegiuirea de la niniviteni.

Se îplineau cei trei ani de secetă ... Ahab și sfetnicul său Avdie (cel care scăpase o parte din prooroci de moarte cu care Isabela pedepsise pe cei ce credeau în adevărul Dumnezeu și care-i hrănea ascunși într-o peșteră), au pornit în cuprinsul regatului să vadă stricăciunile aduse de secetă. Înaintea lor a ieșit Sf. Ilie, pe care văzându-l Ahab și amintindu-și de groaznica pedeapsă venită asupra țării prin cuvintele acestuia, l-a înfruntat cu asprime: "Tu ești cel ce tulburi pe Israel?," la care Sf. Ilie răspunde cu glas tunător: "Nu eu tulbur pe Israel, ci tu și casa tatălui tău." Spre a adevăra regelui și poporului întreg că seceta a fost o pedeapsă pentru necredința lor și că idolatria și desfrânarea sunt urâte în fața Domnului, și că numai Domnul este adevărul Dumnezeu, Sf. Ilie cere regelui să pună la încercare puterea lui Dumnezeu și pe cea a idolului.

Sfânta Scriptură ne spune că locul acestei confruntări a fost muntele Carmel. Aici, cei patru sute cincizeci de preoți ai lui Baal și cei patru sute ai Astartei, au chemat în van pe zeul lor să pogoare peste jertfa lor foc din cer. Înspre seara zilei, Sf. Ilie, după ce a îmbrățișat cu privirea de pe înălțimile Carmelului câmpia Samariei, valea Ezdrelonului, câmpia și munții Galileii, din depărtare, până la piscurile singuraticale ale Taborului, acest "pământ al făgăduinței" pe care Dumnezeu îl dăruise părinților săi, a rugat, cu sufletul cutremurat de suspine, pe Dumnezeu să coboare focul din cer peste jertfa sa, ca astfel să creadă acest neam ușor de aplecat și îndărătnic în adevărul Dumnezeu.

Ruga Proorocului a fost ascultată. Poporul în semn de pocăință a căzut cu fața la pământ și a strigat: "Domnul este Dumnezeu, Domnul este Dumnezeu" (III Regi 18, 39) apoi prinzând pe preoții și proorocii mincinoși ai lui Baal și ai Astartei, i-au ucis, pentru a stârpi necredința în popor. Porțile cerului s'au descuiat și ploaia binefăcătoare s'a revărsat peste pământul însetat. Regele Ahab s'a reîntors la adevărata credință, dar Isabela i-a trimis vorbă Sf. Ilie că, precum a pierdut el pe preoții și proorocii ei, tot așa îl va pierde și ea pe el.

Dar Dumnezeu a purtat pașii Proorocului Său în pustie, unde roagă pe Cel Atotputernic: "Mi-ajunge acum,

(Cont. la pag. 24)

CUVINTE FOLOSITOARE DESPRE RUGĂCIUNE

Notă: *Păr. Arhimandrid Sofian Boghiu, starețul Mănăstirii Antim din București, Apostolul Bucureștilor cum mai este numit în rândul credincioșilor, este o icoană duhovnicească cum puține au mai rămes în România. Figura senină a celui socotit sfânt de cei ce l-au cunoscut și îl iubesc, de fiicele și fiii săi duhovnicești, este cunoscută și în Statele Unite, în deosebi de românii din Chicago, Cleveland și Detroit. Găsind într'un număr din anii trecuți ai "Vestitorului Ortodoxiei" cuvintele folositoare despre rugăciune rostite de Păr. Sofian în aula Facultății de Drept din București în Decembrie 1996, ne grăbim a le împărtăși cititorilor noștri cu certitudinea că le vor fi de folos și lor.*

Despre programul de rugăciune al unui student

În Atena a fost cândva o pereche de studenți care a impresionat foarte mult pe contemporanii lor: Grigorie și Vasile, unul numit "cel Mare" iar celălalt "Teologul." Aceștia erau fericita pereche de studenți care, pe lângă studiile lor, aveau și preocupările Evangheliei. Și urmau două drumuri acești studenți, ne spune Sfântul Grigorie, colegul Sfântului Vasilie, un drum era la școală și altul la biserică.

Așa ar trebui să îndeplinească viața și studenții noștri de azi, între studii și rugăciune. Nu știm cum își pot face programul, însă, pe lângă hrana trupească pe care vrând-nevrând o căutăm și ne-o însușim, avem nevoie de hrană sufletească, fără de care murim, deși trăim, devenim sterpi, împietriți, uscați, nesimțitori, geloși, mândri ș.a.m.d. După dum spune Mântuitorul: "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă."

Viata aceasta duhovnicească de rugăciune este o legătură cu Izvorul sfințeniei, al vieții și al înțelepciunii și ea ne ajută să și învățăm bine, să sfâșiem întunecimile de pe mintea și inima noastră care ne fac nesimțitori la cuvintele lui Dumnezeu. Prin rugăciune aceste văluri se îndepărtează, iar dacă punem accentul pe apropierea de Dumnezeu, toate celelalte vin aproape de la sine, firesc. Să nu fie goluri în viața noastră, rugăciuni numai câte o zi sau câte o clipă și restul timpului petrecut cu celelalte preocupări, ci fiecare zi cu toate ascultările ei școlarești și sociale să fie marcată de rugăciune. Fără această alternanță viața noastră șchioapătă și se îmbolnăvește.

Calea de urmat în viață: căsătorie sau călugărie?

Căsătoria este calea normală a vieții. De la începuturile lumii a fost o pereche de oameni, strămoșii noștri Adam și Eva. Ei au avut această poruncă de la Dumnezeu să crească și să se înmulțească fiind rânduită astfel familia ca temelie a neamului omenesc și ca izvor al vieții. Prin căsătorie omul, bărbat și femeie, devine creator înmulțind neamul omenesc. E o chemare generală pentru acest mod de viață.

Călugăria este sfat evanghelic și vine la călugărie numai cine are chemare, cine este îndemnat din miezul ființei lui. De aceea e mare deosebire între un mod și altul de viață, călugărul are o misiune iar familia alta. Viața călugărească am putea spune, pune accentul pe lumină când apune soarele; viața familiei are mai mult în vedere lătura socială, adeseori cu grijile și problemele ei privește mai mult în jos sau pe orizontală, nu are timp să se uite și în sus.

Cel care vine la mănăstire mai ales pentru acest țel special, legătura cu Dumnezeu, poate interveni spre a atrage atenția și a lumina mintea și credința oamenilor spunându-le că mai este un rest de viață, nesfârșit însă, și dincolo de viața de aici, să gândească deci dincolo de mormânt. Deseori agonisind zi și noapte pentru pâinea și adăpostul de toate zilele uităm că vom muri într'o bună zi și că vom da seama și de orice cuvânt deșert rostit în viață, ne spune Însuși Mântuitorul. Călugărul și preotul care se căsătorește au datoria de a lumina întunericul din viața noastră de toate zilele.

Ce este rugăciunea fără cuvinte? Dar rugăciunea ca focul de care vorbește Sf. Ioan Cassian?

Rugăciunea aceasta este rugăciunea inimii, când se roagă nu numai mintea sau gura ci și inima și se roagă fără cuvinte, ziua și noaptea, când harul lui Dumnezeu lucrează asupra noastră în așa măsură încât tot lăuntrul nostru arde ca un foc asemănător sfintei lumini de la Ierusalim sau cu flacăra rugului aprins din Sinai. Această lumină nu mistuie materia, ca și focul inimii. El arde și luminează așa cum luminează Dumnezeu mintea noastră și inima noastră când dorim ceva dumnezeiesc.

Rugăciunea poate suplini împărtășania?

Nu, împărtășania are rolul ei și rugăciunea rostul de chemare a acestei mari Taine, Sfântul Trup și Sânge al Domnului Iisus. Sfânta Maria Egipteanca, prin rugăciune, fără împărtășanie, după 47 de ani de sihăstrie, în pustiu Iordanului ajunsese că în rugăciune să se înalțe de la pământ și totuși a avut nevoie de împărtășanie. Sfântul Zosima care a găsit-o în pustie și i-a adus Sfintele Taine, a pus pecetea pe înalta ei treaptă de rugăciune. Dorința ei cea mare a fost să-i aducă Sfânta Împărtășanie, ca plinire și desăvârșire a rugăciunii.

Atenția la rugăciune

Când ne rugăm cu glas tare, acatiste, canoane, psalmi sau orice altă rugăciune, chiar și rugăciunea lui Iisus, adeseori mintea colindă pe alte coclauri. De aceea este bine să fim mai concentrați să facem un efort. Dacă nu reușim dintr'o dată, putem repeta rugăciunea și să ne căim pentru această rătăcire a minții și să-L rugăm pe Dumnezeu să ne ajute pentru a ne aduna mintea în noi

(Cont. la pag. 20)

înșine. Biserica are rugăciuni deosebit de frumoase, dar pentru a avea un folos sporit din ele trebuie să avem mintea concentrată asupra fiecărui cuvânt al lor.

Dar pentru că mintea rătăcește, după ce ne rugăm suntem aceiași oameni cum eram și înainte de a ne ruga, nu se întâmplă nimic în lăuntru nostru. Mă uit în biserică la noi, se fac rugăciuni, Sf. Liturghie — care e cea mai mare rugăciune a Bisericii, se ține un cuvânt despre rugăciune sau despre altceva, însă după ce a încetat slujba se face hărmălaie în biserică. Dovadă că n'a rămas aproape nimic în mintea și inima celor care au ascultat, e că fiecare vorbește cu totul altceva decât cuvântul sau rugăciunea spusă.

De aceea e nevoie în rugăciunile noastre spuse cu glas tare sau în taină să fim concentrați la fiecare cuvânt, iar dacă nu reușim, să o repetăm de câte ori e nevoie. Despre rugăciunea spusă fără de atenție spune Mântuitorul: *“Mă cinstiți numai cu buzele iar cu inima fiind departe de Mine.”* Scopul rugăciunii, și al rugăciunii lui Iisus în special, este să ne conducă spre centrul ființei noastre, spre locul unde Dumnezeu e ascuns în noi.

Domnul Hristos ne spune că Împărăția lui Dumnezeu e în lăuntru nostru, la fel și Sfântul Pavel: *“Voi sunteți temple ale Duhului Sfânt”* (I Cor. 3, 16). Aici chemăm pe Dumnezeu, pe Maica Domnului și pe ceilalți sfinți invocați în rugăciune și fără această atenție rugăciunile noastre nu se întorc către noi ci rămân plutind în văzduh, nu ne folosim de ele. E ca și cum ne-am uita într-o vitrină încărcată cu toate bunătățile, dar între noi și ele rămâne un geam și nu putem pune mâna pe ele. Așa și rugăciunile noastre, sunt despărțite de noi prin neatenție, ca printr'un obstacol. Să nu fie!

Ce este de făcut când un duhovnic îndeamnă către un creștinism social din care este exclusă rugăciunea minții și latura lui mistică?

Cred că nu este o viață creștină acea care nu e și mistic în același timp, adică tainică și legată de Dumnezeu. Un creștin adevărat este cel care se împărtășește de Tainele Bisericii, care își sfințește viața sa lăuntrică *“Intră în camera ta și roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns”* (Matei 6, 6). Cum poți să trăiești și să te rogi fără să te gândești la Acest Tată Ceresc, că e ascuns undeva și vede starea ta sufletească, lăuntrică?

Cum poți fi lumesc, pământesc, lipsit de energia sufletului, care dacă nu este în noi, această materie foarte perfecționată — trupul — ajunge de nimic, se topește și-l mănâncă jivinele? În fiecare dintre noi este un centru tainic prin care să se îndrepte toate relațiile noastre cu aproapele: dragostea, bunătatea, mila, smerenia, bunăcuviința. Toate sunt legate de centrul mistic al ființei noastre, în care locuiește Dumnezeu prin harul Duhului Sfânt.

Și păgânii aveau o viață socială, îndreptată însă pe latura orizontală. Mântuitorul ne spune să căutăm *“mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui.”* (Mt. 6, 33). Așa încât nu cred că este o piedică în viața socială dacă în același timp ai un izvor nesecat de viață prezența lui Dumnezeu în tine însuși.

Cum ascultă Dumnezeu rugăciunea celor care nu s'au spovedit de ani de zile și care trăiesc în păcate mari?

Dacă se roagă ca vameșul din Evanghelie, cu umilință, cu durerea inimii, cerându-și iertare pentru ticăloșiile de până atunci, Dumnezeu îl ascultă. Pentru păcătoși S'a întrupat Dumnezeu în istorie. Tâlharul de pe cruce a spus câteva cuvinte numai și a fost iertat. Despre el spune Fericitul Augustin acest cuvânt *“Fericit tâlhar, toată viața a furat și la urmă a furat Raiul.”* Dumnezeu ascultă rugăciunea făcută cu căință, cu regret față de tot ceea ce a fost rău în viața lui până atunci, până în clipa în care s'a gândit că este Dumnezeu și are și răspundere în viața aceasta pământească.

Ispitele în viața duhovnicească

Există ispite de-a stânga și de-a dreapta; primele sunt foarte cunoscute: beția, lenevia, desfrâul, furtul, răzbunarea, mânia și altele sunt ispite de-a stânga. Cele din urmă, de-a dreapta, sunt exagerări nesănătoase ale faptelor bune. Postul este rânduit de Biserică spre a ne folosi în curăția noastră lăuntrică și trupească. Dar el trebuie să fie nu numai trupesc, ci și sufletec. Unii pun accent numai pe postul trupesc în așa măsură încât țin posturi lungi și seci.

Chiar azi am auzit un lucru foarte interesant: spunea cineva că a întâlnit un grup de persoane care nu mâncau brânză pentru că se face cu cheag și de aceea se amestecă și puțin sânge în brânză. Aceasta este o exagerare. Nicăieri în viața duhovnicească a Sfinților Părinți nu e o analiză așa de strictă și de falsă în același timp. Deci postul dacă nu e făcut cu dreaptă socoteală ca să fie cu adevărat de folos, neunit cu bunătatea inimii, cu paza gurii, cu ferirea de a osândi pe altul — lucru foarte vinovat înaintea lui Dumnezeu — nu folosește, ba chiar vatămă. Poți să te usuci și să mori de foame dar dacă ai răutate împotriva aproapelui tău și-l vorbești de rău când el nu e da față, zadarnic îți este postul. Asemenea fapte făcute cu gând bun au rolul de a ne sfinți viața, dar când sunt exagerate devin căderi de-a dreapta. Greșești calea prin fapte bune.

De aceea este bine să cerem de la Dumnezeu înțelepciune ca să ne lumineze calea, să mergem pe calea aceasta împăratească, *via aurea* (calea de aur), spre a nu greși. Postul să fie cu înțelepciune făcut, înfrânarea să fie cu adevărat abstenență, paza simțurilor să fie sinceră, la fel și căința, rugăciunile cât de multe să fie atente și cu smerenie făcute. Atunci toate vor merge bine.

Este bine ca un grup de credincioși, de prieteni să facă rugăciunile de seară, de dimineață ori alte rugăciuni împreună fiind?

Rugăciunea făcută în grup este foarte bine primită de Dumnezeu. În momentul în care Sfântul Petru era închis, undeva într-o casă creștinii erau adunați și se rugau pentru el. Toți aveau același dor, aceeași năzuință, aceeași rugăciune ca Sfântul Petru să fie scăpat de la moarte, fiindcă a doua zi trebuia să fie executat în văzul ierusalimitenilor. Fiindcă s'au rugat toți cu același dor, Dumnezeu i-a ascultat. Așa încât, când se roagă mai

mulți laolaltă, cum se roagă de pildă pe la internate sau cămine — unul citește și ceilalți ascultă —, este frumos și bine dar cu o condiție necesară: *să fie toți atenți la cuvintele rugăciunii*. Rugăciunea particulară e mai bună, mi se pare mie, pentru că, atunci când mă rătăcesc cu mintea, cu luarea aminte, mă pot întoarce, o repet și mă căiesc și zăbovesc asupra unei vorbe sau părți din rugăciune. Când sunt mai mulți nu pot să-i opresc pe toți și să reiau rugăciunea de unde m'am rătăcit eu cu mintea. În astfel de cazuri e mai bună rugăciunea particulară.

Ce trebuie să facem atunci când, în timpul rugăciunilor de seară și de dimineață, suntem obosiți sau nu avem disponibilitate sufletească?

Dacă putem face efortul de a continua rugăciunea atunci când suntem obosiți, să o continuăm. Dar dacă nu, Dumnezeu știe starea reală și sinceră a vieții noastre. De suntem obosiți cu adevărat și mintea ne e risipită să spunem măcar o rugăciune, două făcând și câteva mătănni și ne putem odihni. Dacă reușim să ne trezim în timpul nopții, să continuăm această rugăciune. Rânduiala pentru rugăciune este să se facă în mod conștient, să fii atent la ceea ce spui înaintea lui Dumnezeu Care este prezență continuă, ne știe și ne vede în orice clipă. La fel să fim și noi, prezenți și atenți când vorbim cu El.

Cum să înțelegem expresia “singură grabnic ajutătoare” adresată în rugăciune Maicii Domnului?

Maica Domnului este Maica Mântuitorului Hristos. O mamă totdeauna este foarte sensibilă față de copilul său. Orice i se întâmplă, e repede mișcată. Dacă este într-o cumpănă greu fiul ei, ori de s'a purtat mai rău până atunci, ea degrabă se îngrijorează și nu știe cum să-l ajute mai repede să scape din acel impas. Mama pământească.

Am întâlnit din acestea foarte multe în viața mea de preot. Mama Mântuitorului Hristos este o mare excepție. Fiind Iisus pe cruce a spus către Maica Domnului: *“Femeie, iată fiul tău”* și ucenicului și Apostolului Ioan: *“Iată mama ta!”* Prin această încredințare de către Mântuitorul în cel mai greu moment al Său, când era răstignit, Fecioara Maria devine maica noastră a pământenilor. Ea și Sfântul Ioan Botezătorul sunt mari mijlocitori înaintea lui Dumnezeu, acești doi martori ai Mântuitorului având multă trecere înaintea Lui. Când ne adresăm către Maica Domnului neavând curajul să vorbim cu Domnul Hristos din cauza faptelor noastre de rușine, ea mijlocește pentru noi: *“Doamne, Tu care Te-am purtat pe brațele mele, Care Te-am crescut în viața Ta pământească, ajută-mă în rugăciunea mea și ajută-l pe acesta care se roagă mie!”* În acatistul Acoperământului Maicii Domnului este acest loc într'un icos de acolo unde Maica Domnului se roagă Mântuitorului spunând: *“Împărate ceresc, primește pe tot omul ce se roagă Ție și cheamă numele meu întru ajutor ...”*

Cu adevărat rugăciunea Maicii e primită de Fiul său, căci El e Dumnezeu, plin de dragoste. Să vă spun o mică istorioară, din închisoare: Cuiva care a fost închis și a stat douăzeci de ani în temniță, unui tânăr, îmbătrânit

acolo într-o anchetă extraordinar de grea i s'a terminat răbdarea. Și-a pus în gând să găsească un mijloc prin care să-și curme viața. Dar cugetând el acestea și-a adus aminte că, afară când era, bunica îi spunea să se roage Maicii Domnului pe vreme de necaz mare. Spunea el: *“Către Mântuitorul n'aveam curaj să mă rog, din cauza greșelilor mele, dar către Maica Domnului care a fost și ea pământească ca și noi m'am rugat.”* Scurt, o rugăciune la disperare: *“Maică a Domnului, nu mai pot suporta durerile și presiunile care mi se fac aici. Ajută-mă!”* Se ruga în celulă și peste câteva clipe vede intrând, prin ușa înaltă a încăperii, o făptură în alb cu un prunc în brațe: *“Mai chemat am să te ajut. Fii în pace”* și a plecat mai departe. După aceea pe tânăr l-au chemat la anchetă și l-au mutat în alt loc, însă toată perioada de închisoare pe care-a mai făcut-o a fost o viață foarte liniștită în sufletul lui deși suferințele din afară erau destul de grele. Maica Domnului l-a ajutat imediat după rugăciunea sa. Această întâmplare o știu de la cel care a pățit-o, el mi-a spus-o. Și în închisoare ne se minte, spune fiecare ce are curat în inima lui.

Așa poate fi Maica Domnului grabnic ajutătoare. Însă rugăciunea să fie cu tot dorul, cu toată ființa, cu toată puterea și încrederea, la disperare făcută. Uneori rugăciunea se împlinește atunci, nu trebuie timp și rugăciuni prea lungi. E nevoie de rugăciuni lungi ca să ne potolim și să ne adunăm noi, să ne putem concentra către Dumnezeu. Dar în momentele acestea grele, pe loc, atunci, ți se răspunde. ✱

(Din “Vestitorul Ortodoxiei” Nr. 172, 1997)

Pagină de jurnal pastoral

PENTRU SUFLETUL LUI DECEBAL NE RUGĂM!

Următoarea istorie din viața Sf. Grigorie Dialogul (născut în 540) m'a impresionat în mod deosebit. Sf. Grigorie Dialogul a fost Eiscop (papă) al Romei (590) și este recunoscut ca sfânt și în Biserica răsăritului și a apusului, fiind pomenit în fiecare an la 12 Martie. Printre altele, de la el ne-a rămas **Liturghia înainte-sfințită** care se slujește în timpul Postului Mare. Dar, iată istoriara (în traducerea noastră).

“Unii dintre oamenii noștri ne spun o istorie povestită de romani despre cum sufletul Împăratului Traian a fost reîmprospătat și a fost botezat de către lacrimile Sf. Grigorie, o istorie minunată de spus și minunată de ascultat. Să nu fie nimeni surprins că noi spunem că el a fost botezat, pentru că fără de botez nimeni nu vede pe Dumnezeu; și cel de al treilea fel de botez este cel al lacrimilor.

Intr-o zi când trecea prin Forum, o operă de artă splendidă, pentru care se spune că Traian a fost responsabil, el a găsit prin examinare amănunțită că Traian, deși un păgân, a făcut o faptă caritabilă care apare să fie mai mult fapta unui creștin decât a unui păgân. Așadar s'a relatat că, precum își conducea armată

(Cont. la pag. 23)

ȘTIRI DIN LUMEA ORTODOXĂ

•PENTRU O DATĂ COMUNĂ A SFINTELOR PAȘTI

O propunere vizând încetarea divizării creștinilor în problema celebrării Sfințelor Paști are deja sprijinul a trei Biserici Ortodoxe, cea a Constantinopolului, a Moscovei și a Atenei. Bisericile au răspuns favorabil apelului lansat de Consfătuirea de la Alep (Siria) din Martie a.c., în favoarea unei date comune pentru Sfintele Paști, la care au participat reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe, Catolice, Anglicană și Protestante. Soluția propusă la Alep este simplă: păstrarea recomandărilor Sinodului I ecumenic de la Niceea din 325 — prima Duminică, după lună plină, după echinocliul de primăvară —, dar sprijinându-se pe datele astronomice moderne. Atunci s'a sugerat ca anul 2001 să devină anul de la care Sfintele Paști să fie celebrat împreună de toți creștinii, căci în acel an data celebrării Învierii Domnului este comună — 15 Aprilie.

Patriarhul Ecumenic Bartholomeu I a scris Consiliului Ecumenic al Bisericilor că *"singura soluție în vederea celebrării creștine comune a Paștilor la aceeași dată ar trebui să fie fidelă aplicare a deciziei luate la Niceea."* Patriarhul Moscovei și-a exprimat speranța asupra consultărilor în curs, care vor conduce la un comun acord asupra fixării datei comune pentru Sfintele Paști. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei a exprimat o oarecare prudență, amintind că problemele calendarului au cauzat divizări chiar între creștinii aceleași Biserici. Printre alte răspunsuri pozitive se numără cel al Patriarhului Ignățiu Zacca I, Primatul Bisericii siriene (precalcedoniane) care a cerut ca problema datei comune a Sfințelor Paști să fie trecută pe agenda viitoarei Adunări generale CEB de la Harare (Zimbabwe) din Decembrie 1998, și cel al Eminenței Sale Cardinalul Edward Cassidy, președintele Consiliului Pontifical pentru promovarea unității creștine al Bisericii Romano-Catolice care a afirmat că această Biserică *"este gata să aprobe concluziile"* Colocviului de la Alep și a sugerat să fie supuse Adunării CEB de la Harare.

(SOP, Mai 1998)

AVERTISMENT

Între 1 și 2 Mai a.c., a avut loc la Salonic, Grecia, o importantă reuniune a Bisericilor Ortodoxe în care s'a dat un ultimatum Consiliului Ecumenic al Bisericilor (CEB), amenințând că acestea sunt gata să se retragă din CEB dacă în acest for internațional bisericesc nu va avea loc o restructurare radicală a acestuia.

Reprezentantul BOR, Episcopul Nifon al Sloboziei, a declarat că nemulțumirile ortodocșilor sunt legate, în primul rând, de existența în rândurile CEB-ului a unor reprezentanți ai cultelor neoprotestante, ale căror principii sunt inacceptabile din punct de vedere ortodox: unii protestanți admit femeii-pastor, au acordat drepturi unor minorități sexuale; din cauza numărului foarte mare de reprezentanți protestanți în CEB este redusă reprezentarea ortodocșilor care sunt nevoiți să se supună votului majorității pe teme cu care nu sunt de acord.

P.S. Nifon a mai precizat că la ora actuală se poate

vorbi de o "criză de ecumenism" și că reproșul pe care ortodocșii îl fac protestanților se referă la faptul că aceștia *"au neglijat discutarea problemelor cu nuanță teologică și s'au axat mai mult pe probleme de ordin social," ajungându-se la o "diluare a doctrinei și a moralei."*

(Adevărul, 11 Mai 1998)

RESFINȚIRE DUPĂ 400 DE ANI

La 23 Aprilie a.c., P.S. Episcop Justinian al Maramureșului a resfințit biserica-monument de lemn de pe Dealul Florilor, datând din secolul al XVI-Lea, astăzi în incinta Muzeului Județean Baia Mare. Biserica a fost adusă aici acum zece ani dintr'un sat din Țara Lăpușului, împreună cu obiectele de cult și o colecție de icoane pe sticlă pictate de meșterii de la mănăstirea Nacula.

(România Liberă, 25 Aprilie 1998)

AVERTISMENT

Reuniți în adunare plenară la Chicago, Il., între 20 și 21 Martie a.c., cei 440 responsabili laici ortodocși din America (GOAL) au cerut Arhiepiscopului Spyridon al Arhiepiscopiei grecești americane să-și schimbe atitudinea sau să demisioneze.

Într'o lungă rezoluție finală, participanții au cerut Arhiepiscopului Spyridon *"să fie corectate hotărârile luate în considerație cu statutele Arhiepiscopiei,"* aprobate de Patriarhul Ecumenic în 1977, o transparență financiară și mai ales menținerea autonomiei administrației a Institutului teologic grec de la Boston, cu reintegrarea celor patru profesori între care și decanul, demis recent de Arhiepiscopul Spyridon.

Arhiepiscopul Spyridon conduce diocesa greacă americană din 1996. La doi ani de la numire, unii ortodocși greci americani apreciază că IPS Spyridon, 54 de ani, care a fost episcop la Geneva, Roma și Veneția, n'a înțeles bine specificitatea vieții bisericești și pastorale americane. Conform buletinului ENI, care apare lunar la Geneva, unii ortodocși americani sunt decepționați deoarece Arhiepiscopul Spyridon nu dorește înființarea unei Biserici Ortodoxe americane unificate și independentă care să depășească clivajele jurisdicționale actuale, cale pe care fostul Arhiepiscop Iacobos s'a angajat cu SCOBA în 1994.

(SOP, Mai 1998)

POST DE RADIO ORTODOX

La inițiativa IPS Mitropolit Daniel al Moldovei și Bucovinei, la 17 Aprilie a.c., a început să emită la Iași Trinitas, primul post de radio ortodox din România.

Cu un program non-stop, postul Trinitas transmite zilnic utrenia, Sfânta Liturghie, vecernia și miezonoptica, programe teologice, culturale, sociale și muzicale (muzică sacră și clasică).

Deși conținutul emisiunilor este creștin-ortodox, orientarea generală a postului este spre dialog și cooperare, vizând înnoirea vieții în societatea românească de astăzi.

(Viața Cultelor, 24 Aprilie 1998)

ORTODOXIE ȘI ECUMENISM

Sub acest titlu a apărut la Moscova, editat de Patriarhia Rusă și de Departamentul Europa de Est al Consiliului Ecumenic al Bisericii, un volum de articole și documente oficiale privind mișcarea ecumenică și anume: istoria mișcării ecumenice; extrase din corespondența Patriarhiei de Constantinopol cu Moscova de la începutul secolului; asupra dialogului cu anglicanii și cu vechii catolici; scrisoare enciclică a Patriarhiei Ecumenice din 1920; declarația ortodocșilor la New Dehli, 1961; documentele asupra ecumenismului ale reuniunii panortodoxe de la Chambesy din 1986; declarația Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe de la Constantinopol, 1992 etc.

Volumul cuprinde articole publicate în diferite epoci atât de episcopi din Rusia, ca patriarhul Serghie, mitropolitul Nicolae, patriarhul Pimen, cât și de teologi și gânditori din emigrația rusă ca pr. Sergiu Bulgakov, Nicolai Glubokovski, Antonie Kartasev, Nicolae Berdiaev, Nicolae Arseniev, de teologi greci, ca mitropolitul Ghenadios și pr. Georges Tsetsis sau de Catolicosul armean Aram I.

(SOP, Mai 1998)

ENCICLOPEDIA ORTODOXIEI

Biserica Rusă a aprobat recent publicarea unei "Enciclopedii a Ortodoxiei" în 25 de volume. Primul volum va apare în anul 2000, celelalte volume urmând să apară anual. Când va fi completă, în 2025, Enciclopedia va cuprinde 70 de mii de articole, 50 de mii ilustrații, acoperind domeniile: Biblie, Istoria Bisericii, ecleziologie, teologie, hagiografie, ascetism, dogmatică, liturgie, creștinii neortodocși, celelalte religii, secte, filozofie, cultura seculară etc. ✱

(OCA News, Martie 1998)

Știri culese și redactate de Psă. Zoe Vasiliu

Pentru Sufletul *Cont. de la pag. 21*

În grabă împotriva dușmanilor, el a fost mișcat cu milă de cuvintele unei văduve, și Împăratul și toată cohorta s'a oprit.

Ea a spus: "Doamne Traiane! aici sunt oamenii care mi-au omorât fiul meu și nu vor să-mi plătească despăgubire." El a răspuns: "Spune-mi despre aceasta când mă întorc și îi voi face să-ți plătească despăgubire." Dar ea a răspuns: "Doamne, dacă ne te vei mai întoarce vreodată, nu va fi nimeni să-mi ajute." Apoi, așa înarmat cum a fost, el a făcut pe acuzați să plătească imediat despăgubirile pe care le datorau ei, în prezența lui.

Când Sf. Grigorie a descoperit această istorie, el a recunoscut că aceasta este le fel cu ceea ce a citit în Sf. Scriptură: *Faceți dreptate orfanilor, apărați văduvele. Veniți totuși să ne judecăm, zice Domnul.* Deoarece Sf. Grigorie nu a știut ce să facă să aducă mângâiere sufletului acestui om care și-a pus cuvintele Domnului în mintea lui, s'a dus în biserica Sf. Petru și a plâns râuri de lacrimi, cum îi era obiceiul, până când a primit prin descoperirea divină asigurarea că rugăciunile lui au fost ascultate ..." (din *The Earliest Life of Gregory the Great*, by an Anonymous Monk of Whitby).

ANUNȚ

Sărbătorirea celui de al 11-lea hram al Mănăstirii
"Adormirea Maicii Domnului"
(3389 Rives Eaton Rd., Rives Junction, MI 49277
Tel. 517-569-2873)

cu participarea Prea Sfinției Sale Episcopul
Vasile (Essey) din Arhiepiscopia Antiohiană
Ortodoxă în America.

Programul Hramului:

Vineri 14 August

6:00 p.m. Vecernia Praznicului cu Plângeri, urmată
de o masă ușoară.

Sămbătă 15 August

9:30 a.m. Acatist, a 3-a și a 6-a oră, îmbrăcarea
ierarhilor și procesiunea la pavilionul
Mănăstirii

10:30 a.m. Sfânta Liturghie arhierască, slujită de P.S.
Sa Episcopul Vasile și P.S. Sa Episcopul
Nathaniel.

12:30 a.m. Masa de prânz

2:30 p.m. Taina Sfântului Maslu

Direcții: I-94 la exit 139 — urmați 127 Nord aprox.
7 1/2 mile până la ieșirea "Berry Rd./Rives Jct" —
faceți stânga (dacă veniți pe 127 Sud faceți dreapta). La
semnul de "stop," approx. 1 milă faceți dreapta. Mănăstirea
este nu departe la stânga.

Hoteluri/moteluri aflate la întretăierea
lui I-94 cu 127:

Super 8 Motel: 1-800-848-8888

Budgetel Inn: 1-800-428-3438

Holiday Inn: 1-800-HOLIDAY

(465-4329 sau (517) 783-2681)

Această istorie este importantă din perspectiva credinței. Astfel, Pr. Serafim Rose spune: "Deoarece Biserica nu oferă servicii publice pentru cei care mor în afara credinței, este evident că această eliberare din iad a fost fructul rugăciunilor personale ale Sf. Grigorie. Desi se întâmplă rar, această exemplu dă speranțe celor care au în familie morți în afara credinței." Rugăciunile noastre personale pentru cei plecați ajută sufletul lor, chiar când au plecat în necredință sau în păcat.

Dar această relatare este importantă pentru noi ca români și creștini. Este mângâietor să știm că acest părinte al poporului român deși păgân a fost eliberat din închisoarea iadului. M'ași bucura, fiind român, dacă Dumnezeu în mila lui se învrednicește de sufletul meu să-l primească în Împărăția Sa, să pot întâlni acolo pe marele Traian, și să-i spun: Mulțumesc Tie, și lui Dumnezeu pentru tine și moștenirea ta. Mărire Tie, Doamne!

Dar același lucru, dacă nu și mai intens, îl simt, și cred că îl simte orice român creștin, și pentru străbunul nostru Decebal. Este de datoria noastră deci, cu râuri de lacrimi să ne rugăm și pentru acest erou al poporului nostru, ca Domnului Dumnezeu să-i înprospăteze sufletul lui și să-l elibereze ... prin botezul lacrimilor noastre. Amin (adică Așa-să-fie)! ✱

Preot Cornel Todeasa

Unitatea Spirituală ...

Cont. de la pag. 17

aceleiași Biserici. Numai episcopii, teologii și unii preoți îndotrinați în dogmele catolice, deosebite de cele ortodoxe, nu mai comunicau în spirit de unitate.

Deci, iată cum deosebirea în credință produce o desființare a unității neamului în ceea ce are el ca spiritualitate fundamentală și deci o desființare a identității spirituale a neamului însuși, când împrejurările istorice aduce amestecarea altor neamuri cu neamul propriu, putând duce la însăși nimicirea neamului românesc.

Se va spune că deosebirea în credință creștină există și la alte neamuri, fără să le fi periclitat unitatea lor. Dar trebuie observat că unitatea în catolicism a poporului francez i-a dat o notă unitară proprie prin unirea catolicismului cu anumite însușiri naționale. La fel, unitatea în catolicism a poporului italian, spaniol, portughez, a popoarelor din America de Sud, le-a dat nota lor proprie, cum a dat unitatea în Ortodoxie nota proprie poporului rus, bulgar, grec. Ceva deosebit pare a se fi întâmplat cu germanii împărțiți în catolici și protestanți, sau cu maghiarii. Dar se uită căta dezbinare politică a menținut între germani deosebirea de credință.

S'ar putea spune în mod și mai accentuat că Statele Unite ale Americii au o mulțime de secte și totuși sunt un singur popor. Dar oare este în ele un popor cu o spiritualitate profundă, unitară? Ele sunt menținute într-o unitate mai mult politică, tehnică, economică, dar adunarea de diferite popoare din alte țări încă nu le-a permis să ajungă la o unitate spirituală. Poate vor ajunge cu vreme. Până atunci ele se pot menține în independența lor prin numărul mare al populației și prin forța lor tehnică. Noi, însă, ca popor mic, vom putea oare să ne menținem în independența noastră fără o unitate spirituală?

Unitatea și originalitatea noastră spirituală s'a menținut de-a lungul secolelor de divizare politică prin unitatea noastră în credință.

Să ne silim să nu pierdem această unitate, căci cine știe ce greutate ne va mai aduce viitorul pe plan politic! Și dacă nu vom avea nici această unitate, ce ne va mai susține în existență ca neam deosebit?! *

(Din "Vestitorul" Nr. 91, 1993)

Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul

Cont. de la pag. 18

Doamne! Ia-mi sufletul, că nu-s mai bun eu decât părinții mei" (III Regi 19, 4). Precum odinioară poporul iudeu în pustie a fost hrănit în chip minunat, tot astfel și acum Sf. Ilie este hrănit de un înger și pornește spre muntele Domnului, Horeb, mergând prin pustie patruzeci de zile și patruzeci de nopți. Aci, Dumnezeu face semne de tărie, dar nu în acestea i se arată Sfântului Ilie, ci în "adiere lină de vânt" (III Regi 19, 12), o tainică preînchipuire a Împărăției iubirii nesfârșite a Domnului Iisus. Și tot în înălțimile Horebului, primește Sfântul Prooroc mângâierea lui Dumnezeu, că în ciuda idolatriei

încuibate în poporul Israel, Dumnezeu a "oprit din izraeliți șapte mii de bărbați; genunchii tuturor acestora nu s'au plecat înaintea lui Baal și buzele acestora nu l-au sărutat" (III Regi 19, 14, 18). Tot aci Dumnezeu îi arată că trebuie să meargă în Siria, unde să ungă rege nou în locul lui Benadat, iar în locul lui Ahab, să ungă rege pe fiul acestuia, și, în fine să ungă prooroc pe Elisei, ca urmaș al său. Toți aceștia trei vor pași la nimicirea idolatriei în viitor.

Sfântului Ilie i-a fost dat să îplinească numai ultima poruncă a lui Dumnezeu, ungerea lui Elisei, care va împlini pe cele două.

Viața Sfântului Prooroc Ilie, plină de curăție și de o credință nemărginită în Dumnezeu, se afla neconținut în mâna lui Dumnezeu. Prin credința sa, el s'a făcut vas al manifestării puterii lui Dumnezeu în lume. De aceea, cântările bisericești îl numesc "al doilea înaintemergător al Domnului," "cel ce a încuiat cerul," "de arătarea lui Dumnezeu învrednicit."

Sfântul Ilie se retrage cu Elisei la Iordan și trece pe malul celălalt, și vorbind, este despărțit de ucenicul său și se ridică spre cer într'un car de foc tras de patru cai, așa cum ni-l înfățișează icoanele din Biserici și din casele noastre.

Pe credința Sfântului Prooroc de acum aproape trei mii de ani, s'a întărit credința noastră în Dumnezeu cel adevărat și veșnic. Numele Sfântului este hramul multor biserici, iar credincioșii iau pildă de tărie în credință din viața lui. Viața lui a fost o nestinsă lumină, așa cum îl învâluie lumina din icoanele unde este pictat alături de Domnul pe Tabor, împreună cu Moise, și această lumină ne călăuzește spre o viață de curăție și de credință.

*

+ Emilian Arădeanul
Arhiereu-vicar

Periodicals Postage Paid at Jackson and additional offices	SOLIA — THE HERALD PO BOX 185 GRASS LAKE MI 49240-0185 USA	*****ALL FOR ADC 945 SAMPLE	INSTITUTE LIBRARY 2311 HEARST AVE BERKELEY CA 94709-1319 SACK # 87 PKG. # 269
--	---	--------------------------------	---